

getliņi eko

Ilgspējas pārskats 2023

Saturs

Īsumā par pārskatu	3
Priekšvārds	4
Īsumā par Getliņi EKO	5

Darbības virzieni

1. Atkritumu apstrāde un izvietošana	8
2. Šķirotu materiālu pārstrāde	10
3. Elektroenerģijas ražošana, apgāde un sadale	11
4. Dārzeņu un citu viengadīgo kultūru audzēšana	12
5. Sabiedrības izglītošana vides jautājumos	13

Getliņi EKO 2023. gads skaitļos un notikumos

6. SIA Getliņi EKO mērķu izpilde 2023. gadā	20
7. Vidēja termiņa darbības stratēģijas projekts un darbības mērķi 2024.–2028. gadam	21
8. Getliņi EKO finanšu mērķi līdz 2028. gadam	22
9. Apbalvojumi 2023	23

Korporatīvā pārvaldība

10. Pārvaldības institūcijas	26
11. Atalgojuma politika valdei un padomei	27
12. Iekšējā kontroles sistēma un risku vadība	29
13. Piegādātāju atlase un vadība	34
14. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	35
15. Ilgtspējas jautājumu pārvaldība	39

Ilgtspēja

16. Dubultais būtiskums vērtības ķēdē	43
17. Vides ilgtspēja	46
18. Darbinieki un vietējā kopiena	50
19. Laba pārvaldība	54
20. ES taksonomija	56

Īsumā par pārskatu

Pārskata periods	01.01.2023.–31.12.2023.
Ziņošanas biežums	Reizi gadā; kopš 2024. gada
Publicēšanas datums	2024. gada 2. augusts
Iepriekšējā pārskata publicēšanas datums	-
Normatīvais regulējums	Pārskats sagatavots, izmantojot vispārējos ziņošanas elementus no Global Reporting Initiative (GRI) standartu vadlīnijām un Korporatīvās ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīvas (CSRD) prasībām (dubultā būtiskuma novērtējums).
Pārskata tvērums	Pārskatā ietverta informācija par SIA "Getliņi EKO", reģistrācijas numurs 40003367816
Pārskata saturs	Pārskatā atklāta informācija par SIA "Getliņi EKO" darbību un tās ilgtspējai būtiskiem aspektiem
Pārskata apstiprināšana	Ilgspējas pārskatu apstiprina SIA "Getliņi EKO" valde un iepazīstina ar to SIA "Getliņi EKO" padomi
Neatkarīgu revidentu apliecinājuma ziņojums	Nav
Pārskata formāts	Pārskats latviešu valodā elektroniski pieejams SIA "Getliņi EKO" vietnē www.getlini.lv
Kontaktinformācija	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par ilgtspējas pārskatu: info@getlini.lv

Priekšvārds

SIA "Getliņi EKO" pamatdarbība nemainīgi ir sadzīves atkritumu apsaimniekošana saskaņā ar A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas prasību ievērošanu – atkritumi tiek apstrādāti, pārstrādāti vai apglabāti, pēc iespējas samazinot ietekmi uz vidi. Savācot atkritumu gāzi, mazinām globālo siltumnīcas efekta veidošanos; savācot netīros notekūdeņus, aizsargājam augsni un gruntsūdeņus no piesārņojuma. 2023. gadā pirmo reizi veicām CO2 emisiju aprēķinus saskaņā ar Greenhouse Gas Protocol vadlīnijām 1.–3. tvērumā, secinot, ka vairāk nekā 99% no uzņēmuma radītajām emisijām veido apglabātie atkritumi. 2023. gadā SIA "Getliņi EKO" veica uzņēmuma energoauditu. Piesaistot ES fondu finanšu līdzekļus, 2023. gadā siltumnīcā tika turpināta nātrija gaismekļu aizstāšana ar LED lampām, kā arī uzstādījām jaunas trīs augu apūdeņošanas un mēslošanas sistēmas un rekuperācijas sistēmu. Tika uzsākta saules elektrostacijas izbūves ar kopējo jaudu 300 kW būvprojekta realizācijas iepirkuma procedūra.

ES fondu nauda tika piesaistīta arī starptautiskam projektam "Aprites ekonomika Rīgas un Tartu atkritumu apsaimniekošanas objektos" (CERITA), kura ietvaros pētīsim potenciālos risinājumus atjaunojamās enerģijas ražošanai atkritumu apsaimniekošanas objektos Rīgā un Tartu. Projekta ietvaros veiksīm tehniski ekonomisko izvērtējumu energobloka attīstībai un alternatīvām poligona gāzes izmantošanai.

2023. gads bija nozīmīgs, plānojot uzņēmuma nākotni. Līdz gada beigām tika sagatavoti trīs būtisku uzņēmuma darbības plānošanas dokumentu projekti: vidēja termiņa darbības stratēģija (2024.–2028.), ilgtermiņa darbības stratēģija (2024.–2035.), kā arī Viduslatvijas reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns. Pārskata publicēšanās brīdī visi trīs dokumentu projekti tiek skatīti ar SIA "Getliņi EKO" dalībniekiem un/vai pašvaldībām.

2023. gads bija nozīmīgs arī ar ilgtspējas jautājumu stiprināšanu uzņēmumā – izveidota ilgtspējas vadītāja amata vieta, izveidota ilgtspējas vadības grupa. 2023. gadā SIA "Getliņi EKO" turpināja pētniecības un attīstības jomas stiprināšanu, uzsākot priekšizpēti par metāna koncentrācijas palielināšanu no bioloģiskajiem atkritumiem, lai palielinātu saražotās biogāzes daudzumu, kā arī samazinātu smaku un mitruma līmeni, nodrošinot atkritumu samazināšanu un atvieglotu tehniskā komposta sijāšanu.

Sabiedrības izglītošanas jomā sasniegts jauns poligona ekskursantu rekords – 8519 viesi, kā arī īstenotas divas apjomīgas sabiedrības izglītošanas kampaņas. Darbs ar vietējo kopienu un sabiedrību kopumā ir izšķirošs, lai samazinātu kopējo radīto sadzīves atkritumu daudzumu un virzītos ES direktīvu mērķu sasniegšanā.

Imants Štirts

Īsumā par Getliņi EKO

SIA "Getliņi EKO" ir publiski privāta kapitālsabiedrība, kurā Rīgas valstspilsētas pašvaldībai pieder 97,7% kapitālsabiedrības kapitāldaļu, savukārt Ropažu novada pašvaldībai pieder 2,3% kapitālsabiedrības kapitāldaļu. SIA "Getliņi EKO" apsaimnieko lielāko cieta sadzīves atkritumu poligonu Baltijas valstīs. Šobrīd tas tiek veidots un attīstīts kā mūsdienīgs un drošs atkritumu pārstrādes centrs.

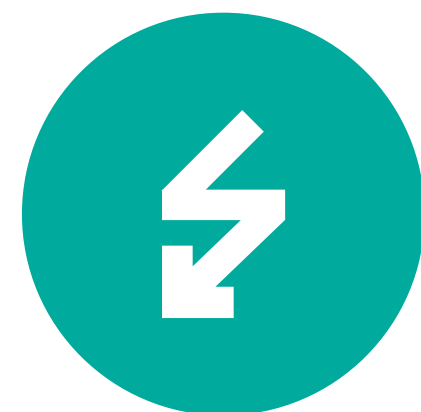
5 uzņēmuma galvenās darbības jomas

Atkritumu apstrāde un apglabāšana

Šķirotu materiālu pārstrāde

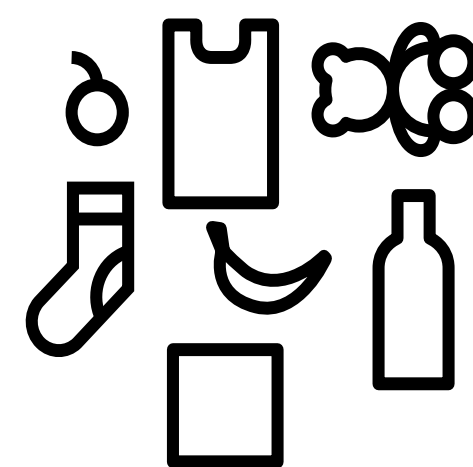
Elektroenerģijas ražošana, apgāde un sadale

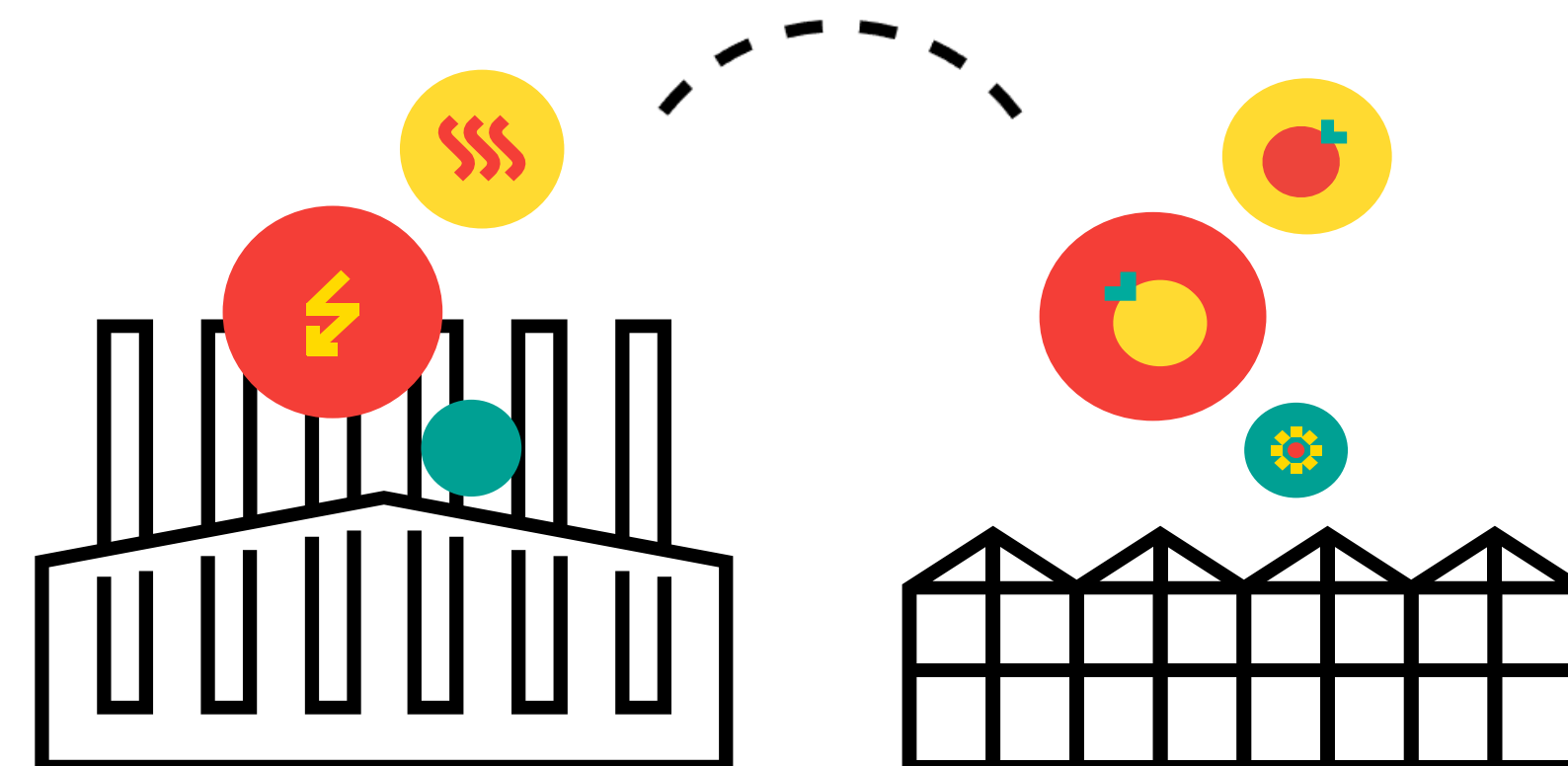
Dārzeņu un citu viengadīgu kultūraugu audzēšana

Sabiedrības izglītošana vides jautājumos

Poligonā "Getliņi" nonāk puse no Latvijas iedzīvotāju nešķirotajiem sadzīves atkritumiem. Mūsu uzdevums ir rūpēties par atkritumu apglabāšanu videi draudzīgā veidā. Atkritumi tiek pārvērsti jaunus resursos, lai pēc iespējas mazāk tie būtu jāapglabā kalnā.

Atkritumu sadalīšanās procesā rodas metāna gāze jeb biogāze. Lai neveidotos apkārtējās vides piesārņojums, gāze tiek savākta un dedzināta, iegūstot elektrību un siltumu.

Poligonā iegūtā elektrība nonāk pie Latvijas iedzīvotājiem. Elektrība un siltums tiek izmantots arī tomātu un gurķu audzēšanai siltumnīcās. Poligons ir nozīmīgs aprites ekonomikas posms Latvijā.

Misija

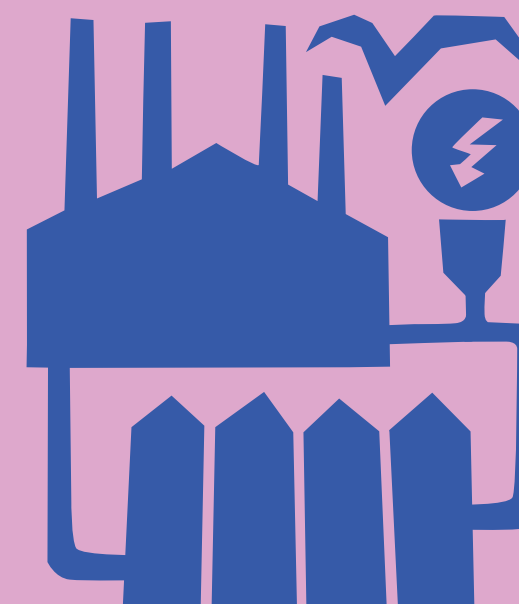
Īstenot mūsdienīgu un resursefektīvu atkritumu apsaimniekošanu, enerģijas ieguvī un veicināt sabiedrības informētību un izpratni par resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aprites ekonomiku.

Vīzija

Būt nozares līderim, kas veicina ilgtspējīgu un aprites ekonomikā balstītu atkritumu apsaimniekošanu.

Kapitālsabiedrība ikvienā savā darbībā, tostarp arī stratēģijas īstenošanā, ievēro šādas vērtības:

ATTĪSTĪBA

Procesu pilnveide
Inovatīvi risinājumi
Jaunas tehnoloģijas

PROFESIONALITĀTE

Jomas ekspertī
Draudzīga darba vide
Darba un privātās dzīves līdzsvars

ILGTSPĒJA

Zinoša sabiedrība
Jēgpilna resursu izmantošana
Rūpes par klimata aizsardzību

Darbības virzieni

Darbības virzieni

1. Atkritumu apstrāde

2. Šķīroti materiāli

3. Elektroenerģijas ražošana

4. Dārzu audzēšana

5. Sabiedrības izglītošana

Skaitļi un notikumi

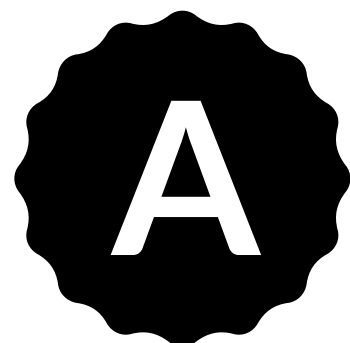
Korporatīvā pārvaldība

Ilgtermiņa

1.

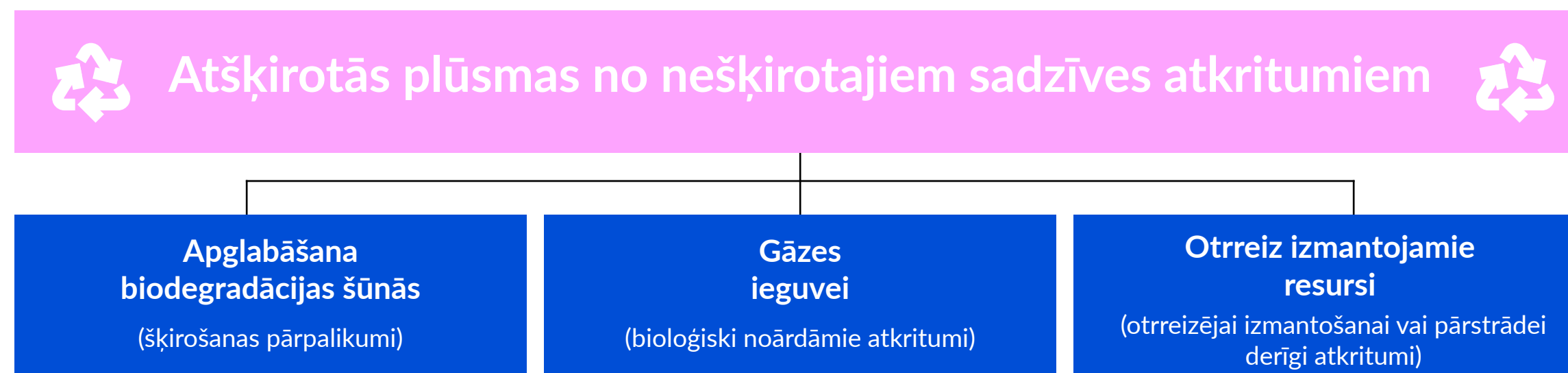
Atkritumu apstrāde un izvietošana

Getliņu poligons apsaimnieko cietos sadzīves atkritumus, bioloģiski noārdāmos atkritumus, ražošanas un būvniecības atkritumus, kas radušies Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģionā – Rīgā, Jelgavā, Ādažu, Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Ķekavas, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils un Siguldas novadā.

Getliņi EKO ir saņēmis atļauju A kategorijas piesārņojošajai darbībai (spēkā kopš 2010. gada)

Saņemot nešķirotus sadzīves atkritumus poligona teritorijā, tiek veikta to sagatavošana apglabāšanai vai pārstrādei. Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu nodrošina ārpalpojumu uzņēmums, kas izvēlēts iepirkuma procedūrā – SIA “Vides resursu centrs”, kā rezultātā saņemtie nešķirotie sadzīves atkritumi tiek sašķiroti trīs kategorijās atbilstoši to veidam un turpmākajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām:

Pēc nešķirotu sadzīves atkritumu sašķirošanas, tie atkritumi, kas nav derīgi otrreizējai izmantošanai vai pārstrādei, tiek transportēti uz atkritumu apglabāšanas šūnām.

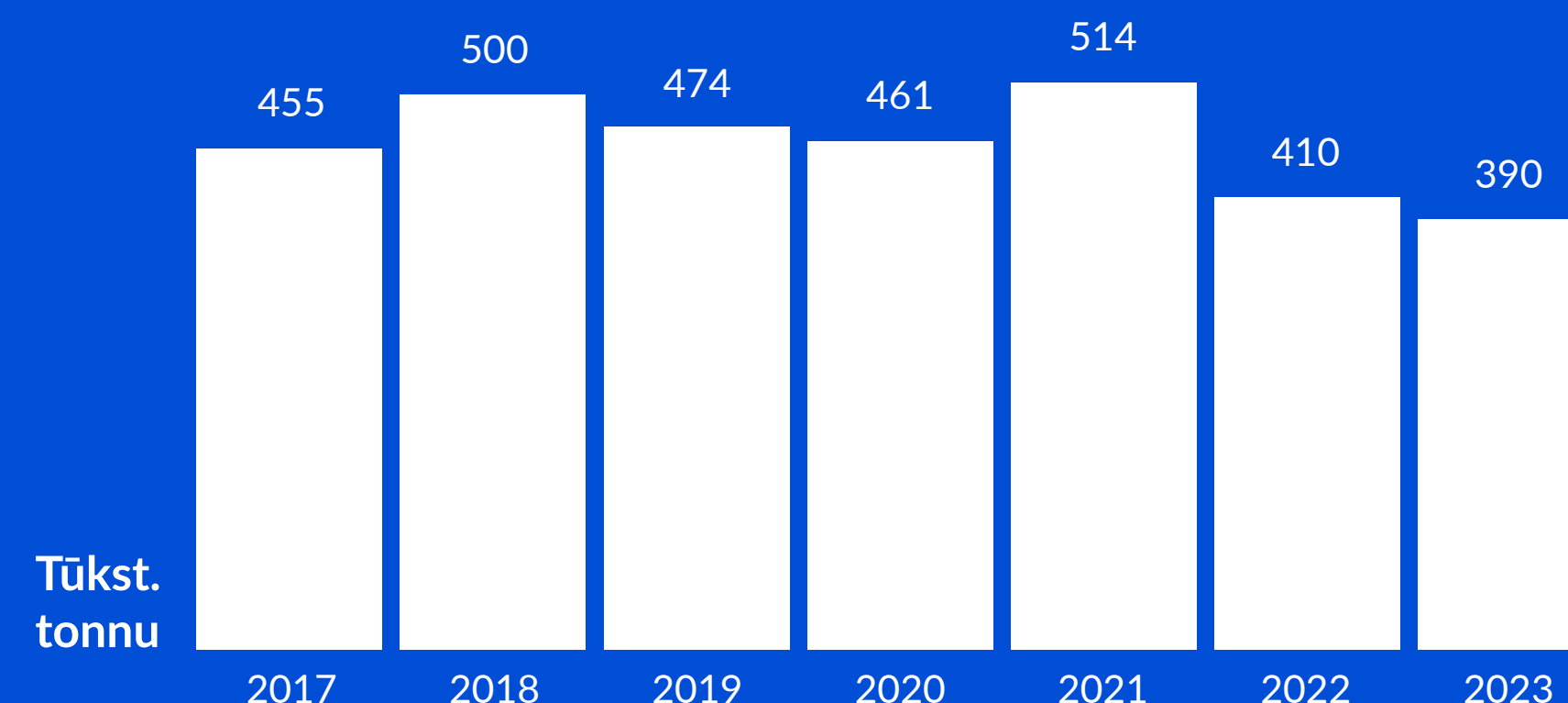
2023. gadā poligona teritorijā ir:

- aktīvā atkritumu apglabāšanas šūna, kurā tiek veikta atkritumu apglabāšana;
- bioreaktors (inženiertehniska būve, kurā izvieto atšķirotus BIO atkritumus, no kuriem tiek iegūta biogāze). Bioreaktors sasniedzis maksimālo ietilpību un slēgts 2022. gada maijā;
- vecais atkritumu kalns jeb rekultivētā izgāztuves daļa;
- jaunizbūvēta šūna, kurā plānots veikt atkritumu apglabāšanu pēc aktīvās šūnas slēgšanas.

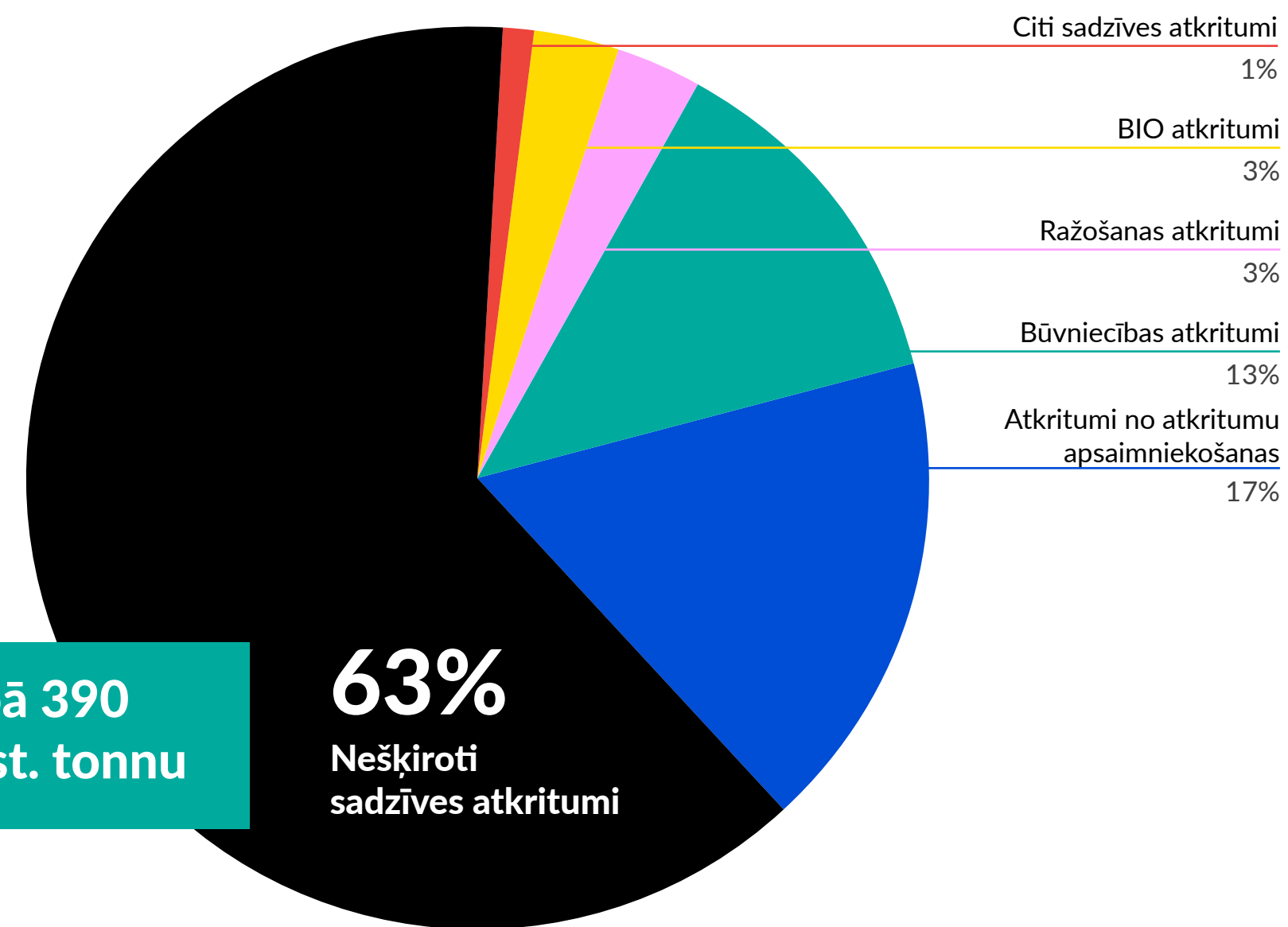
Atkritumi tiek apglabāti kārtās, un, sasniedzot noteikto maksimālo augstumu (55 m virs jūras līmeņa), kalna virsma un nogāzes tiek rekultivētas, pārklājot tās ar māla slāni.

Pieņemtā atkritumu daudzums poligonā

2023. gadā pieņemto atkritumu struktūra

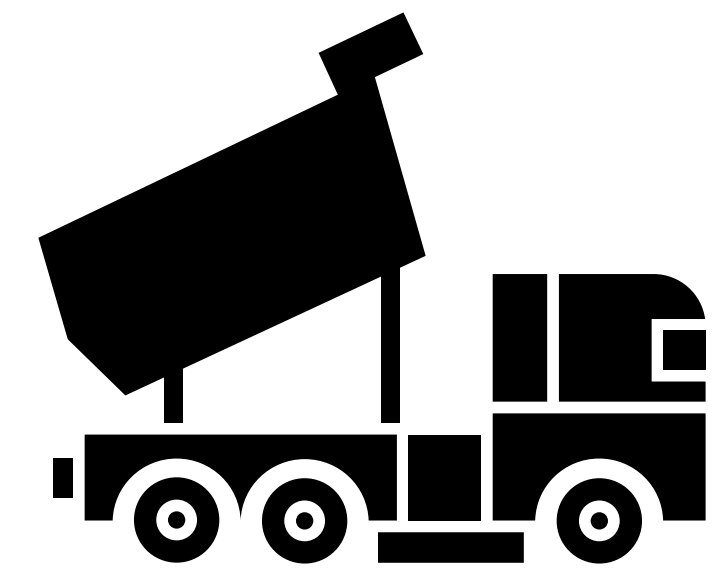
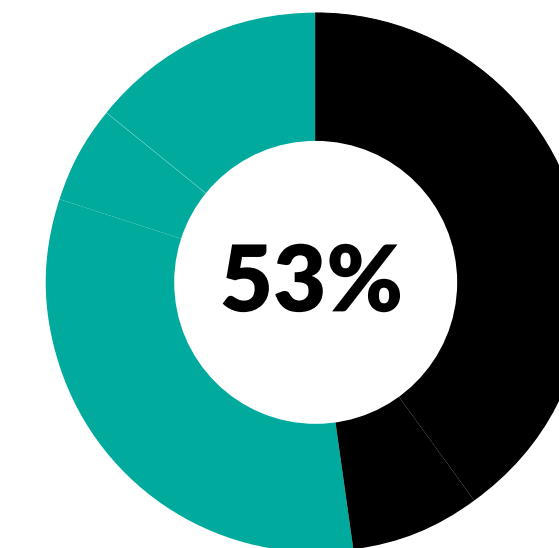
* sadalījums pēc atkritumu klasēm

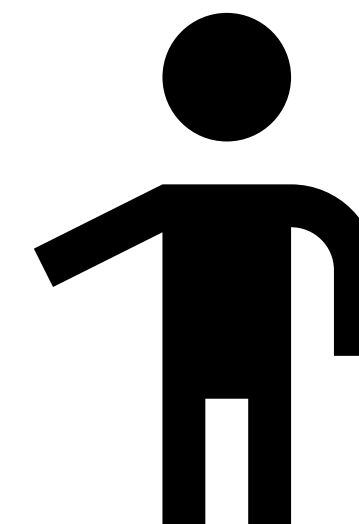
Kopā 390 tūkst. tonnu

63%
Nešķiroti
sadzīves atkritumi

2023. gadā noglabātie atkritumi

jeb 207 tūkst. tonnu atkritumu (no visiem atkritumu veidiem)

1 iedzīvotājs* 2023. gadā
radija 268 kg nešķirotu
sadzīves atkritumu

* Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģionā
(saskaņā ar CSP datiem kopējais iedzīvotāju skaits
reģionā 2023. gada sākumā bija 918 067)

2.

Šķirotu materiālu pārstrāde

BIO atkritumu pārstrāde

BIO atkritumu pārstrāde fermentācijas tuneļos ļauj iegūt tehnisko kompostu un biogāzi, kas tiek izmantota energoblokā elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai. Komplekss ir lielākais šāda veida atkritumu pārstrādes objekts Baltijas valstīs. Plānots, ka, sākot ar 2025. gadu, kompleksā tiks pārstrādāts 125 000 tonnu bioloģisko atkritumu gadā, kā rezultātā tiks saražotas līdz 100 000 tonnām komposta. 2023. gadā BIO atkritumu pārstrādes komplekss strādāja ar 60% jaudu. BIO atkritumi poligonā "Getliņi" nonāk divos veidos: a) mehāniski atšķirot no nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas šķirošanas rūpnīcā, b) dalīti savāktie BIO atkritumi māsaimniecībās vai citur.

2023. gadā BIO atkritumu kompleksā pārstrādāts

Mehāniski atdalītie atkritumi

88%
jeb 80 tūkst. tonnu

Dalīti vāktie atkritumi

12%
jeb 11 tūkst. tonnu

Ražošanas, tostarp būvniecības un lielgabarīta atkritumi

Būvniecības atkritumi pārstrādei tiek pieņemti galvenokārt no juridiskām personām, taču no fiziskām personām tiek pieņemti arī jaukti, nebīstami cietie būvniecības atkritumi. Tiem ir izvirzītas stingras kvalitātes prasības, un tos apstrādā būvniecības un lielgabarīta atkritumu šķirošanas līnijā. Pārstrādes rezultātā no minerālmateriālu saturošiem būvniecības atkritumiem (asfalts, betons, ķieģeļi) tiek saražotas otrreizējās izejvielas (būvizstrādājumi) – šķembas un atsijas, kuras var gan izmantot poligona infrastruktūras uzturēšanai, gan realizēt tirgū. Lielgabarīta atkritumi šķirošanas līnijā tiek pieņemti tikai no juridiskām personām, un tie sastāv no dažādiem koka atkritumiem (piemēram, mēbelēm, būvkonstrukcijām, koka iepakojuma, celmiem un lieliem zariem). Tie tiek uzkrāti un tālāk nodoti citiem atkritumu apsaimniekotājiem turpmākai reģenerācijai (piemēram, šķeldas ražošanai).

Ražošanas, tostarp būvniecības, un lielgabarīta atkritumu šķirošanas līnijā saražotie materiāli

Būvniecības atkritumi

Saražoti 55 tūkst. tonnu būvizstrādājumu (atsiju un šķembu)

* No tā 90% izmantoti poligona infrastruktūras vajadzībām

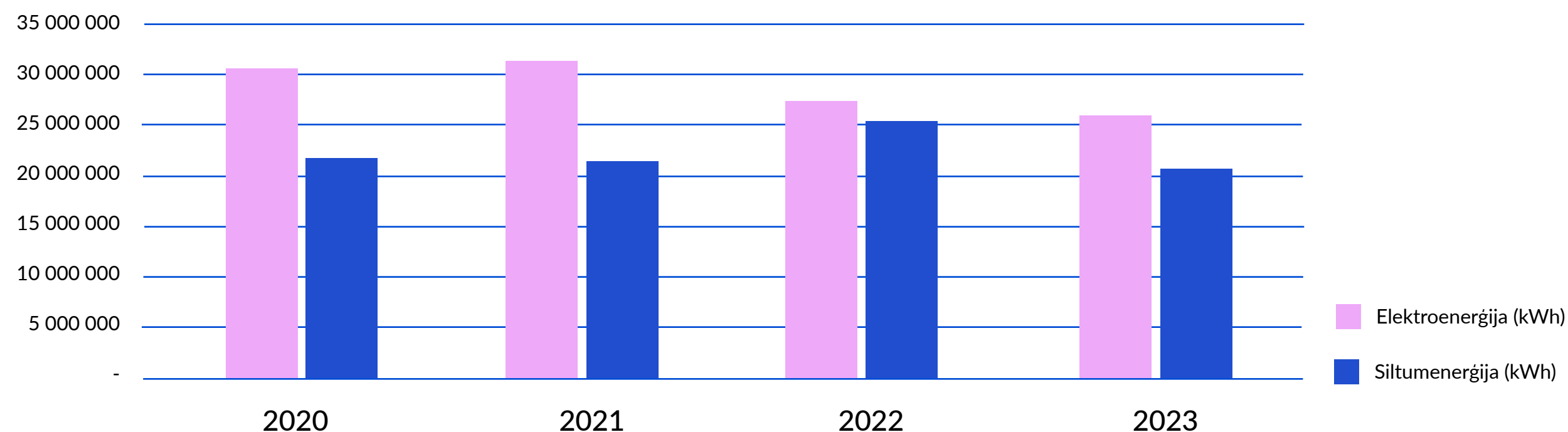
3.

Elektroenerģijas ražošana, apgāde un sadale

Atkritumu apsaimniekošanas procesu – atkritumu apglabāšanas un BIO atkritumu pārstrādes – rezultātā rodas vairāki blakusprodukti. Viens no tiem ir poligona gāze jeb biogāze – videi kaitīga gāze, kas piesārņo atmosfēru un veicina siltumnīcas efektu. Lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas atmosfērā, radusies poligona gāze tiek savākta, jo poligonā iegūtās gāzes vērtīgākā sastāvdaļa ir metāns. Savākto biogāzi attīra. BIO atkritumu pārstrādes procesā var iegūt 65% metāna koncentrāciju, bet no biodegradācijas šūnām – 50% robežās. Savāktā un attīrītā biogāze tiek piegādāta esošajai koģenerācijas stacijai (energoblokam) elektrības un siltumenerģijas ražošanai. Gāze energoblokā tiek dedzināta iekšdedzes motoros un pārvērsta jaunā enerģijā – elektroenerģijā un siltumenerģijā.

Saražotā siltumenerģija tiek izmantota kapitālsabiedrības vajadzībām (siltumnīcu apkurei, darba telpu apkurei, karstā ūdens sagatavošanai u. c.), savukārt elektroenerģija nodrošina gan Getliņi EKO vajadzības, gan tiek nodota sadales sistēmās, kur tiek gūti ieņēmumi no elektroenerģijas tirdzniecības. Iegūtā elektroenerģija un siltumenerģija veidojas attiecībā: 40% elektroenerģijas un 46% siltumenerģijas. Enerģijas ražošana no atkritumu apsaimniekošanas procesā radušās poligona gāzes nodrošina aprites ekonomiku un ļauj iegūt vērtīgus energoresursus, ko atgriezt tautsaimniecībā. Kapitālsabiedrība aktīvi pēta iegūtās poligona gāzes izmantošanas alternatīvas.

No poligona gāzes saražotā enerģija laika posmā no 2020. līdz 2023. gadam

2023. gadā saražotā elektrība un siltums

4.

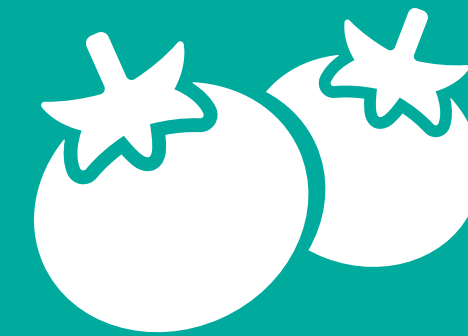
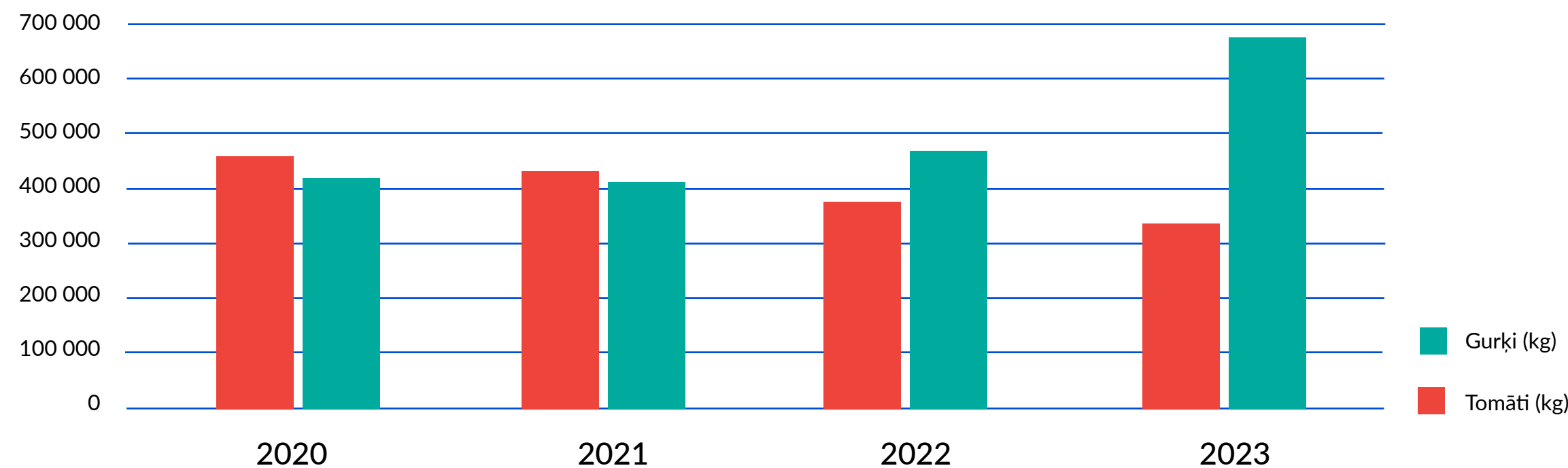
Dārzeņu un citu viengadīgo kultūru audzēšana

Kopš 2011. gada poligona teritorijā atrodas dārzeņu siltumnīcas ar mērķi efektīvi izmantot energoblokā saražoto siltumu siltumnīcas apkurei tieši ziemas sezonā. Tomātus un gurķus audzē sezonās, kad Latvijā tie ir vismazāk pieejami no vietējiem audzētājiem. Tirdzniecības sezona sākas novembrī un turpinās līdz jūlijam.

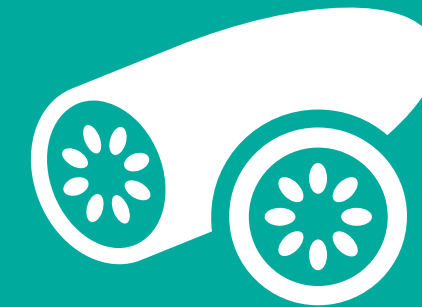
Siltumnīcā daudzus procesus uzrauga un nodrošina tehnoloģijas, piemēram, klimata kontroli, augu laistīšanu un minerālo barošanu. Procesu norise tiek īstenota, ņemot vērā siltumnīcā uzstādīto meteoroloģisko staciju.

Tomātus un gurķus audzē akmensvatē, kas iegūta no bazalta ieža. Akmensvate ir sterils audzēšanas substrāts, kas nodrošina augu saknēm optimālu skābekļa saturu. Tomātu ziedu apputeksnēšanos nodrošina kameņu saimes, kuras siltumnīcā tiek izvietotas līdz ar pirmā ziedķekara izplaukšanu. Cīņai pret kaitēkļiem tiek izmantoti to dabiskie ienaidnieki – plēsējblaktis, spožlapsenes un plēsējērces. Tas nodrošina to, ka kaitīgos augu aizsardzības līdzekļus siltumnīcā nav nepieciešams izmantot.

Siltumnīcas raža laika posmā no 2020. līdz 2022. gadam

2023./2024. gada sezonā siltumnīcās audzējam divas tomātu šķirnes – ‘Beorange’ un ‘Hakumaru’. Tomātu raža tiek novākta divas reizes nedēļā, kad tomāti ir pilnībā nogatavojušies, kas ļauj sasniegt labākas garšas īpašības. Tomātus un gurķus sezonas laikā var iegādāties lielākajās pārtikas tirdzniecības vietās Latvijā, kā arī specializētajā veikalā poligona teritorijā.

Gurķus poligona siltumnīcā audzē kopš 2017. gada. Tā tika uzbūvēta kā pirmā pilna LED apgaismojuma siltumnīca pasaulē. Gurķu siltumnīcā tiek izmantota automatiskā augu nolaīšanas sistēma un gaisa rekuperācijas sistēma. Gurķu raža tiek novākta katru dienu. Gurķus stāda divas reizes gadā – augusta beigās un februāra vidū.

Lai izmantotu brīvo siltumnīcas platību, februārī podos tiek iestādīti nokarenie ziedi. Šobrīd audzējam un pārdodam mandevillas. Ziedu tirdzniecības sezona ir katru gadu no maija līdz ziedu izpārdošanai.

5.

Sabiedrības izglītošana vides jautājumos

Getliņi EKO ir sabiedrībai atvērts uzņēmums. Mūsu pārlicība ir – stāstot, rādot un daloties savā pieredzē, mēs palīdzam gūt pareizu priekšstatu par atkritumu poligona darbu, enerģijas ražošanu, atkritumu pārstrādi un apkārtējās vides aizsardzību. Tāpēc katram ir iespēja klātienē apmeklēt poligonu, piedaloties izglītojošā ekskursijā.

Katru darbdienu Getliņi EKO bezmaksas ekskursijas apmeklē skolu, uzņēmumu un draugu grupas, uzņēmēju un ārvalstu viesu grupas. Gadā Getliņu poligonu apmeklē vairāk nekā 8000 ekskursantu.

Ekskursijas saturs tiek pielāgots vecumposmam.

Ekskursijas ietvaros organizējam grupu darbus un viktorīnas.

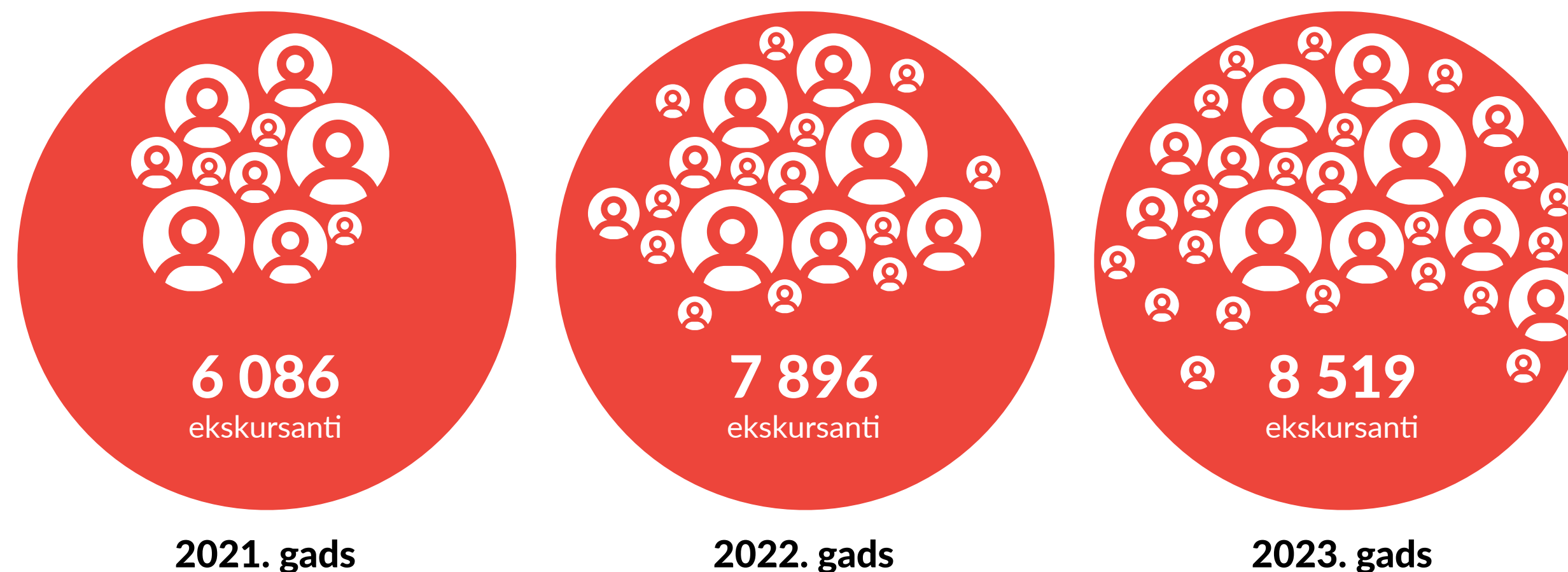
Papildus ekskursijām Getliņi EKO organizē vides izglītības nodarbības Ropažu novada skolēniem kultūras centrā “Ulbrokas pērle”, aptverot tādas tēmas kā vides aizsardzība, atkritumu apsaimniekošana, energoefektivitāte u. c.

Kapitālsabiedrība aktīvi pilnveido izglītojošos materiālus un eksponātus, lai nodrošinātu interaktīvu un apmeklētājiem saistošu pieredzi.

Ekskursijas laikā grupu iepazīstinām ar:

- atšķirībām starp atkritumu poligonu un izgāztuvi,
- atkritumu šķirošanu poligonā un ikdienā,
- bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādi,
- atkritumu noglabāšanas šūnas uzbūvi, notekūdeņu savākšanu un gāzes iegūšanu poligonā,
- energobloka darbību no gāzes iegūšanas brīža līdz elektrības un siltuma ražošanai,
- moderni aprīkotām siltumnīcām, to tehnoloģijām un inovatīvajiem risinājumiem,
- poligona darbības saistību ar aprites ekonomiku,

Vides izglītības centra ekskursiju apmeklētāju skaits

2023. gadā tika īstenotas divas apjomīgas kampaņas

BIO atkritumu šķirošana

No 2024. gada 1. janvāra Latvijā bija jāsāk BIO atkritumu šķirošana. Getliņi EKO un tirgus izpētes kompānijas "Norstat" pirms kampaņas veiktais pētījums parādīja, ka tikai ceturtdaļa iedzīvotāju (26%) šķiro BIO atkritumus un tikai 7% sabiedrības BIO atkritumus izmet speciāli tiem paredzētajos brūnajos konteineros. Getliņi EKO kampaņas mērķis bija izglītot par praktiskiem soļiem, kā sākt šķirot BIO atkritumus, un veicināt sabiedrības iesaisti BIO konteineru infrastruktūras uzlabošanā.

Atkritumi aug!

Jau tuvākajā laikā Latvijai būs jāmeklē veidi, kā samazināt atkritumu poligonos noglabājamo atkritumu daudzumu, jo saskaņā ar Eiropas Savienības izvirzītajiem mērķiem aprites ekonomikas sekmēšanā līdz 2035. gadam poligonos noglabājamo atkritumu daudzums ir jāsamazina līdz 10%. Tas nozīmē, ka valstiskā līmenī būs jāmeklē veidi, kā šo apjomu samazināt, un iesaistīties tajā var ikviens Latvijas iedzīvotājs. Šī iemesla dēļ Getliņi EKO īsteno sabiedrības izglītošanas kampaņu par atkritumu samazināšanu "Atkritumi aug!" ar mērķi izglītot, iedvesmot rīcībai un aicināt rīkoties, lai samazinātu ikdienā radīto atkritumu apjomu. Ar noderīgiem un praktiski īstenojamiem padomiem var iepazīties www.samazinialkritumus.lv.

Darbības virzieni

1. Atkritumu apstrāde

2. Šķiroti materiāli

3. Elektroenerģijas ražošana

4. Dārzu audzēšana

5. Sabiedrības izglītošana

Skaitļi un notikumi

Korporatīvā pārvaldība

Ilgspēja

Getliņi EKO 2023. gads skaitļos un notikumos

Darbības virzieni

Skaitļi un notikumi

6. Mērķu izpilde

7. Darbības stratēģija

8. Finanšu mērķi

9. Apbalvojumi

Korporatīvā pārvaldība

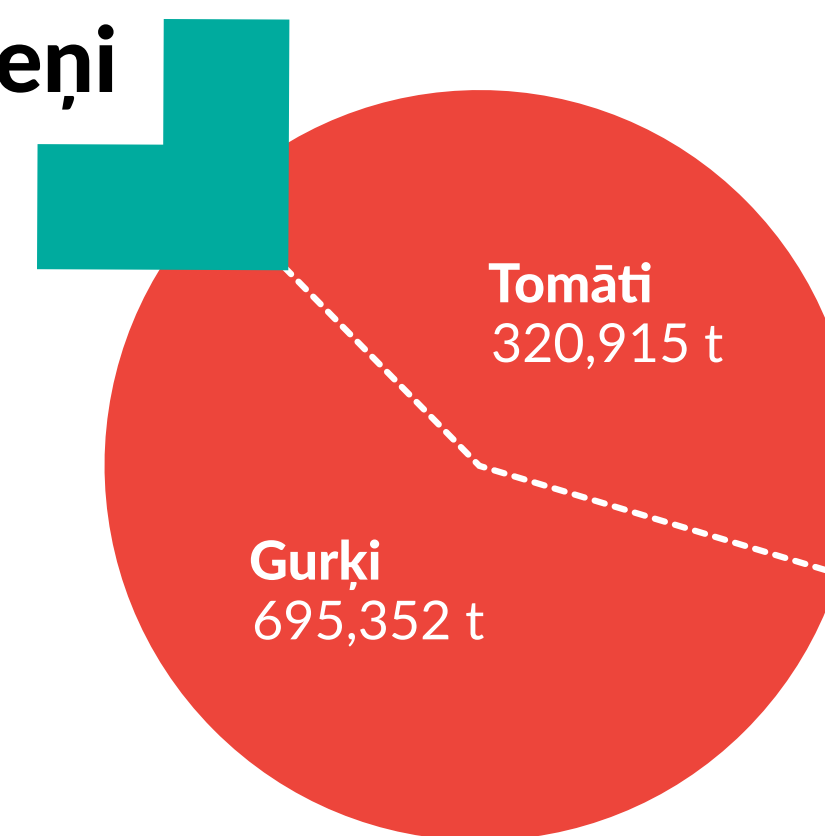
Ilgspēja

Saražotā enerģija kWh

Izaudzētie dārzeņi

Dārzeņu raža kopā
1016,267 t

Finances

Nodokļu maksājumi un iemaksas valsts un pašvaldību budžetā 2023. gadā, EUR

Dabas resursu nodoklis	19 875 641
Pievienotās vērtības nodoklis	6 453 568
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	1 106 709
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 958 026
Dividendes dalībniekiem	1 078 222

Atkritumu statistika

Pieņemtie atkritumi (t) 2023. gadā

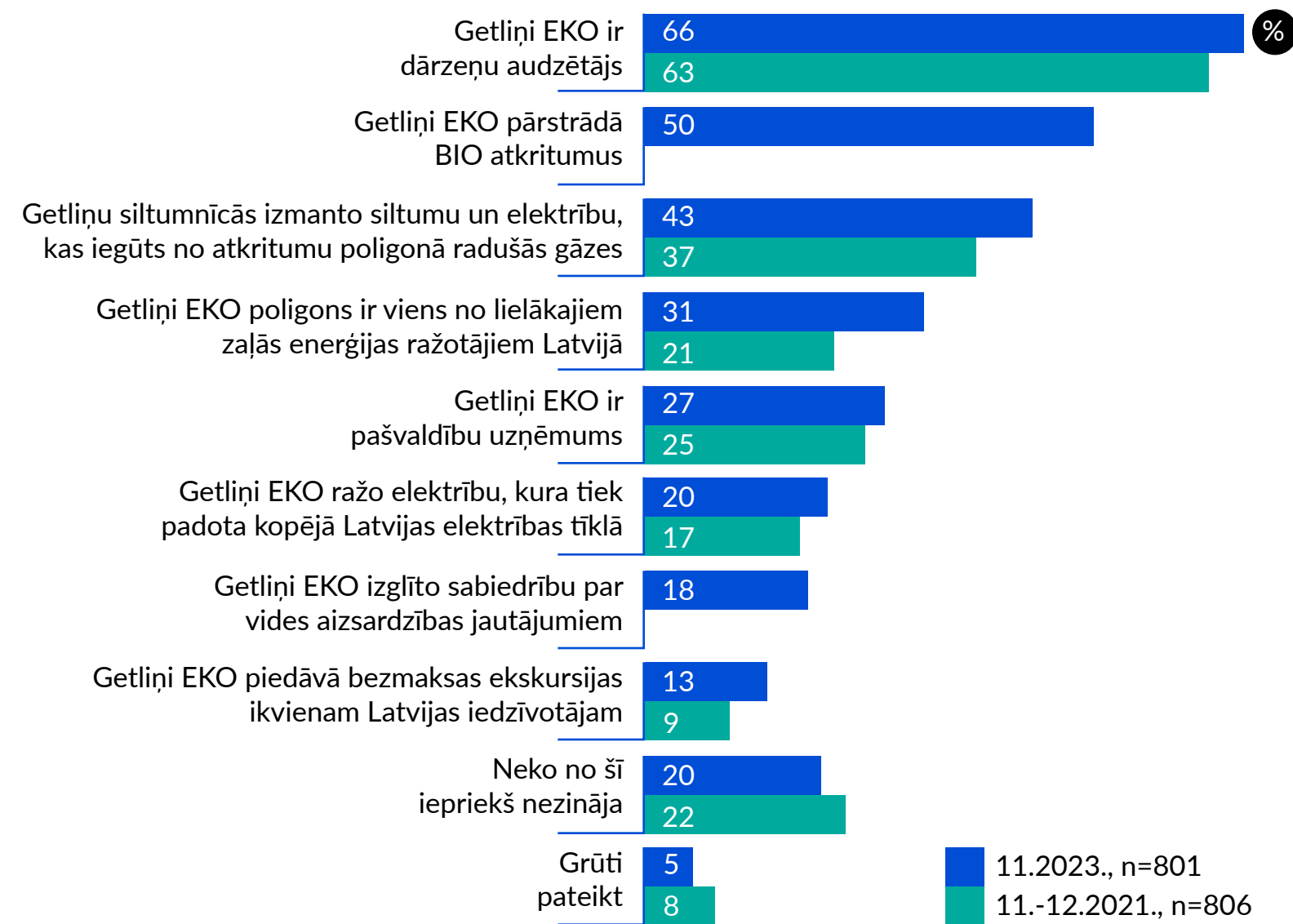
Sadzīves atkritumi	258 588,05
Ražošanas atkritumi	55 530,83
Bioloģiskie atkritumi	11 597,61
Lielgabarīta un būvniecības atkritumi reģenerācijai	64 271,57
Kopā	389 988,06

Darbinieku statistika

Siltumnīca	25
Atkritumu apsaimniekošanas daļa	30
Klientu apkalpošanas un kontroles daļa	14
Enerģētikas daļa	20
Vides pārvaldības daļa	5
Vides izglītības un komunikācijas daļa	6
Būvniecības daļa	6
Grāmatvedības daļa	7
Administratīvā daļa	22
Kopā	135

Sabiedrības informētība

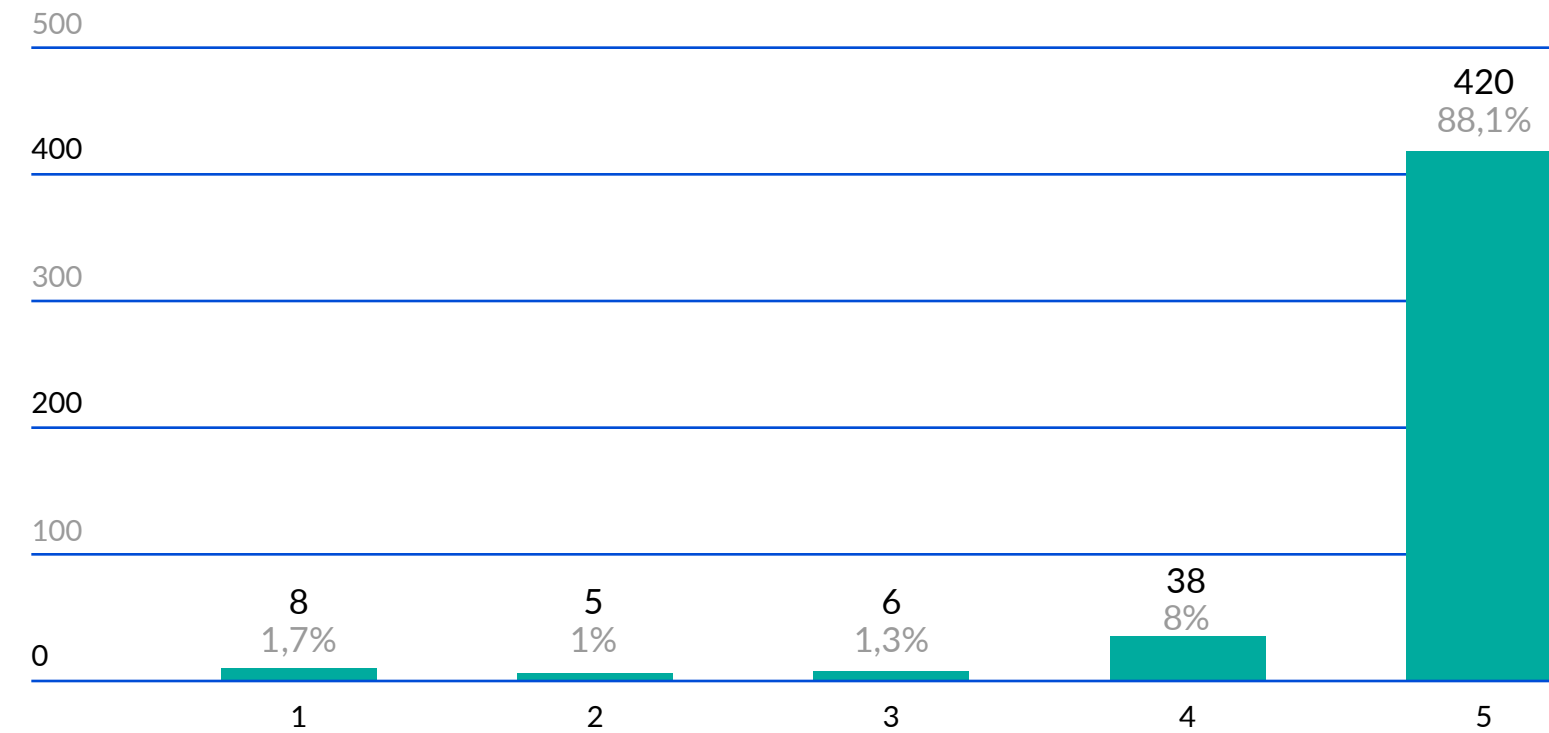
Zināšanas par uzņēmumu Getliņi EKO

Avots: SKDS pētījumu centra Rīgas iedzīvotāju aptauja "Atkritumu šķirošana un bioloģiskie atkritumi", 2023. gada novembris

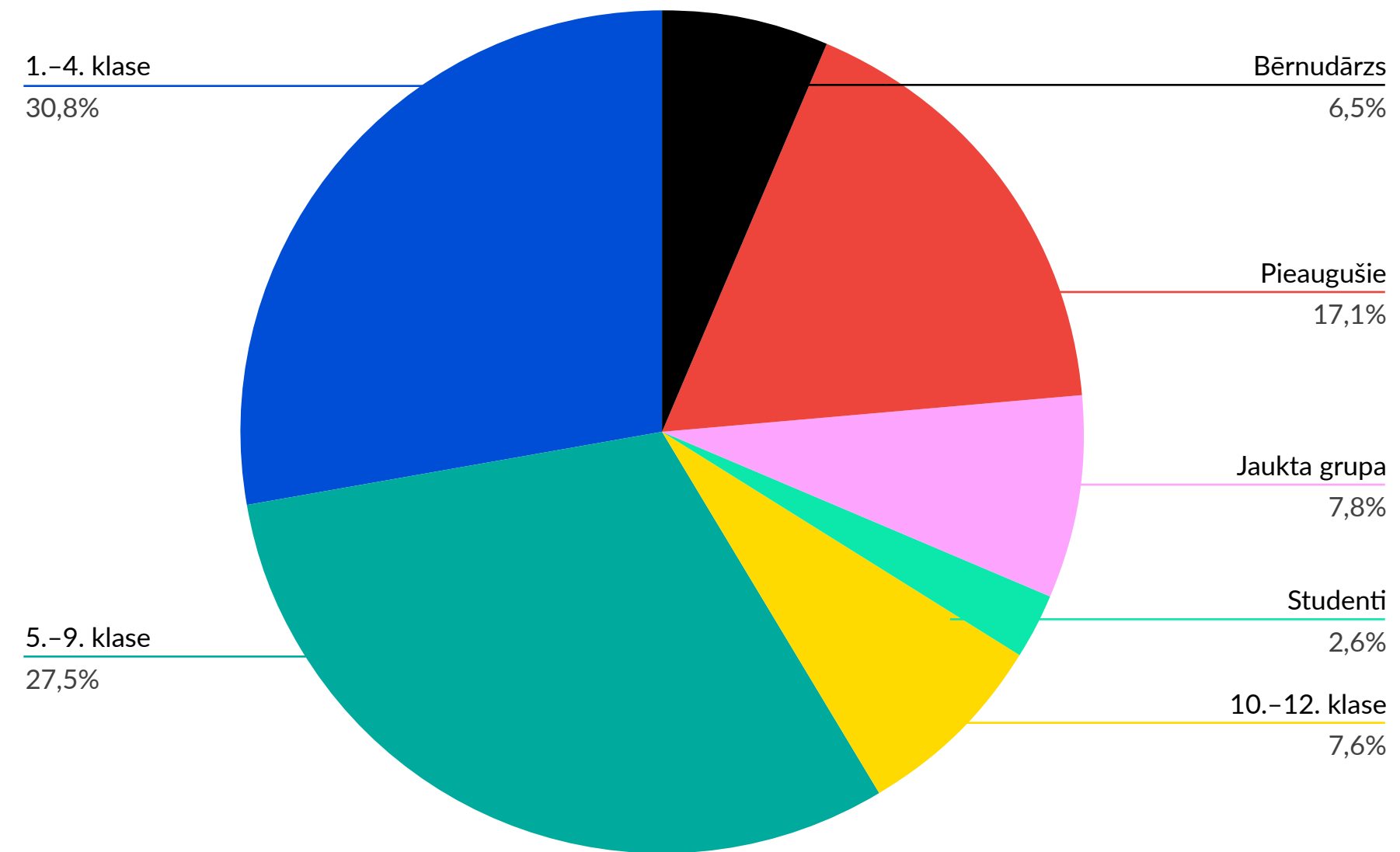
Veikala klientu apmierinātība

Cik apmierināti Jūs bijāt ar veikala apmeklējumu šodien?
Vērtējums skalā 1-5

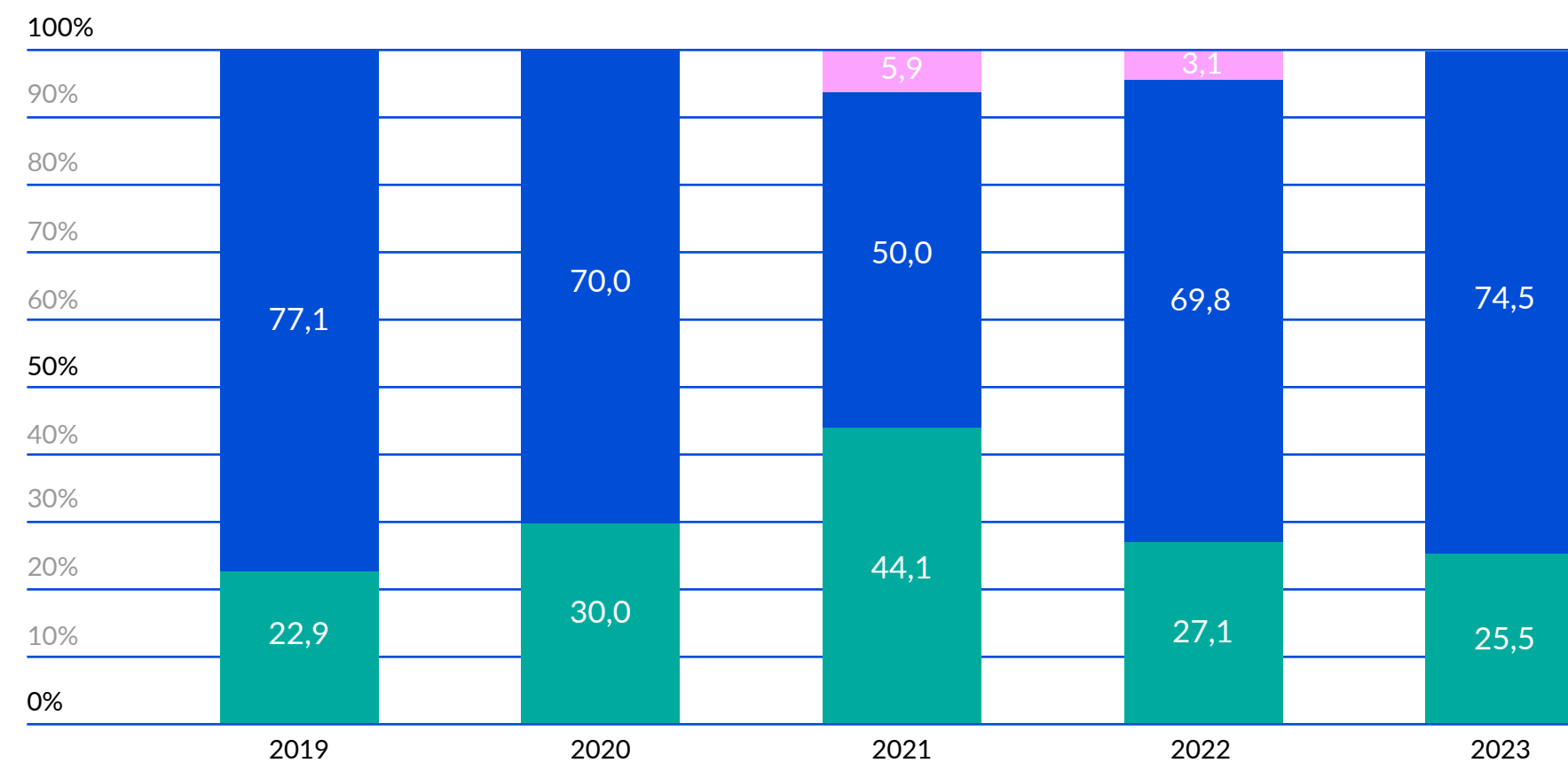
Avots: SIA "Getliņi EKO" juridisko klientu apmierinātības aptaujas rezultāti par 2023. gadu

Getliņi EKO apmeklētāji 2023. gadā

Klientu apmierinātība

Kā Jūs novērtētu pašreizējo atkritumu nodošanas kārtību Getliņu poligonā kopumā?

Avots: SIA "Getliņi EKO" juridisko klientu apmierinātības aptaujas rezultāti par 2023. gadu

Ekskursantu apmierinātība

Vides izglītības grupu vadītāju anketu novērtējums (2023)

Vērtējumā – labi, vidēji, slikti –
99,85% apmeklētāju
ekskursijas vērtē ar labi

Izstrādāts uzņēmuma vidēja termiņa darbības stratēģijas projekts 2024.–2028. gadam

Stratēģijas projekts paredz attīstīt BIO atkritumu pārstrādi, veikt pētījumu par poligona gāzes izmantošanas alternatīvām un atbilstoši pētījuma rezultātiem ieviest jaunus gāzes izmantošanas risinājumus. Veikt daļēju vecā atkritumu kalna pāršķirošanu, atbrīvojot vietu jaunas atkritumu apglabāšanas šūnas izbūvei. Turpināt samazināt kapitālsabiedrības darbības ietvaros radīto ietekmi uz vidi un SEG emisijas. Turpināt izglītot sabiedrību, lai veicinātu apzinīgu un atbildīgu rīcību atkritumu apjoma samazināšanai un šķirošanai. Ilgtspējas pārskata publicēšanas brīdī stratēģijas projekts atrodas saskaņošanas procesā ar dalībniekiem un padomi.

Energoefektivitātes uzlabojumi siltumnīcās

Turpinājām modernizēt 2011. gadā uzceltās siltumnīcas. Tajās tika veikta nātrija lampu nomaiņa pret LED augu apgaismojuma sistēmu, kas ļauj samazināt elektroenerģijas patēriņu un dod iespēju palielināt augu ražību. Siltumnīcā tika uzstādīta rekuperācijas sistēma.

Getliņi EKO koordinēja Viduslatvijas reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023.–2028. gadam izstrādi 10 pašvaldībām

Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Rīgas valstspilsēta, Ādažu, Bauskas, Ķekavas, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils un Siguldas novads. Plāns apraksta šādus uzdevumus: 1) samazināt radīto atkritumu daudzumu; 2) nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu; 3) nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami; 4) nodrošināt atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Uzsākta jaunas atkritumu apglabāšanas šūnas izbūve

Lai palielinātu poligona kapacitāti, uzsākta jaunas atkritumu apglabāšanas šūnas projekta izstrāde un izbūve poligona ziemeļu stūrī. Poligona paplašināšanas projekts varētu ilgt līdz četriem gadiem, un to plānots īstenot deviņu hektāru platībā. Projekts ļaus ne tikai paplašināt atkritumu poligona "Getliņi" ietilpību, bet arī attīrīt vēsturisko piesārņojumu 1,2 miljonu kubikmetru apmērā un samazināt gruntsūdeņu piesārņojumu.

Sabiedrības izglītošanas kampaņas "Viss, ko neapēd, ir noderīgs!" un "Atkritumi aug!"

Gatavojoties BIO atkritumu obligātajai šķirošanai 2024. gadā, organizējām izglītošanas kampaņu, kuras ietvaros tika veicināta cilvēku interese par BIO atkritumu – pārtikas produktu un ēdienu pārpalikumu, dārzeņu, telpaugu un citu organisko atkritumu – šķirošanu, daloties gan ar praktiskiem un praksē izmantojamiem padomiem, gan atšķirīgām pieredzēm, vienlaikus uzsverot šādas rīcības ieguvumus gan personiskā, gan kopējās sabiedrības līmenī. Par gandrīz 25% pieauga Rīgā uzstādīto BIO atkritumu konteineru skaits. Otrās kampaņas mērķis ir iedvesmot rīcībai un aicināt rīkoties, lai samazinātu ikdienā radīto atkritumu apjomu.

SIA “Getliņi EKO” mērķu izpilde 2023. gadā

Vidēja termiņa darbības stratēģijas 2019.–2023. gadam nefinanšu mērķu izpildes pārskats

Kapitālsabiedrības Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2019.–2023. gadam tika noteikti pieci specifiskie nefinanšu mērķi, kuriem tika noteikti secīgi mērķi un veicamie uzdevumi. SIA “Getliņi EKO” ir veiksmīgi īstenojusi Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2019.–2023. gadam, izpildot vairumu no tiem noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

<p>1. Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem atbilstošu un pieejamu atkritumu pieņemšanas, sagatavošanas un apglabāšanas pakalpojumu nodrošināšana</p>	<p>Kapitālsabiedrība nodrošināja pakalpojumu atbilstoši tai izsniegtajai A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai, nodrošināja Kvalitātes vadības un Vides vadības sistēmu uzturēšanu, kā arī īstenoja vairākus pasākumus radītā piesārņojuma ierobežošanai, proti, saskaņā ar noteiktajiem mērķiem tika izveidota transportlīdzekļu riepu mazgāšanas iekārta un smaku monitoringa sistēma. Stratēģijas darbības posmā kapitālsabiedrība izbūvēja Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīcu, kurā tiek pārstrādāti mehāniski atšķīrotie un dalīti vāktie BIO atkritumi, kā arī īstenoja vairākus pilotprojektus ar mērķi rast risinājumu komposta atgriešanai tautsaimniecībā.</p>	<p>3. Inovatīvu risinājumu poligona darbības laika pagarināšanai īstenošana</p>	<p>2022. gadā tika uzsākta ietekmes uz vidi novērtēšana jaunas atkritumu deponēšanas šūnas izbūvei vecajā atkritumu kalnā, kā arī 2022. gadā kapitāldaļu turētāji pieņēma lēmumu par poligona teritorijas paplašināšanu. Kapitālsabiedrība veiksmīgi piesaistīja ES fondu finansējumu vairākiem infrastruktūras un pētniecības projektiem.</p>
<p>2. Poligona gāzes savākšana un tās, kā arī saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas efektīva izmantošana</p>	<p>Getliņi EKO nodrošināja poligona gāzes savākšanu un efektīvu enerģijas ražošanu, pārdodot elektroenerģijas pārpalikumu brīvajā tirgū. Ņemot vērā, ka stratēģijas darbības laikā tika veiktas izmaiņas vairākos normatīvajos aktos, kas tieši un netieši skar kapitālsabiedrības darbību, pilnā apmērā netika izpildīts mērķis par pētījuma veikšanu poligona gāzes izmantošanas alternatīvām. 2023. gadā ir uzsākta līguma slēgšana par ES līdzfinansējumu šāda pētījuma veikšanai, un paredzams, ka mērķis tiks izpildīts 2024. gadā. Tāpat 2022. gadā netika izpildīts mērķis nodrošināt stabilu pārdotās elektroenerģijas apjomu, nesasniedzot vēlamo rādītāju par 1,58%.</p>	<p>4. Sabiedrības izglītošana vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas jautājumos</p>	<p>Darbs tika uzsākts 2021. gadā, izbūvējot un modernizējot Vides izglītības centru, kā arī pārsniedzot mērķa rādītājus attiecībā uz ekskursantu grupām, kas apmeklēja poligonu. Kapitālsabiedrība aktīvi pilnveidoja mācību materiālus, kā arī īstenoja dažādus komunikācijas pasākumus, lai izglītotu sabiedrību par vides aizsardzību un atkritumu apsaimniekošanu.</p>
		<p>5. Procesu un pakalpojumu automatizācija un digitalizācija</p>	<p>Mērķis tika īstenots, sākot ar 2021. gadu, ikgadēji īstenojot vismaz vienu atkritumu aprites un apsaimniekošanas uzskaites sistēmas pilnveidojumu, konkrēti, automatizēta atkritumu pārvaldījumu pavadojumu veidošana, automātiska izziņu ģenerēšanas sistēma, 2023. gadā uzsākts konkurss klientu portāla izveidei.</p>

Vidēja termiņa darbības stratēģijas projekts un darbības mērķi 2024.–2028. gadam

Getliņi EKO vispārējais stratēģiskais mērķis nemainīgi ir nodrošināt Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem atbilstošu un pieejamu atkritumu pieņemšanas, pārstrādes, sagatavošanas un apglabāšanas pakalpojumu. Saskaņā ar tehnoloģiskajām iespējām turpināsim nodrošināt atkritumu sagatavošanu apglabāšanai vai turpmākai reģenerācijai, sistemātiski attīstīt BIO atkritumu pārstrādi, kāpinot pārstrādes efektivitāti un kvalitāti un ierobežosim piesārņojuma (kaitīgo vielu, smaku u. c.) izplatību ārpus poligona. Turpināsim samazināt kapitālsabiedrības darbības ietvaros radīto ietekmi uz vidi un SEG emisijas.

Getliņi EKO īsteno Rīgas valstspilsētas pašvaldības kā kapitāla daļu turētāja lēmumus atkritumu apsaimniekošanas jomā, politikas plānošanas dokumentos noteikto mērķu un pasākumu īstenošanu:

- Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam, kas nosaka sadzīves atkritumu poligona infrastruktūras attīstības veicināšanu tā darbības laika pagarināšanai;
- Rīgas attīstības programma līdz 2027. gadam, kas nosaka rīcības pasākumus atkritumu aprites datu uzskaites sistēmu optimizācijai, iekārtu modernizācijai, kapacitātes paaugstināšanai.

Getliņi EKO īsteno Ropažu novada pašvaldības kā kapitāla daļu turētāja lēmumus atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī īsteno Ropažu novada attīstības programmas 2028. gadam noteiktos mērķus un pasākumus.

Getliņi EKO nefinanšu mērķi 2024. – 2028. gadam (projekts)

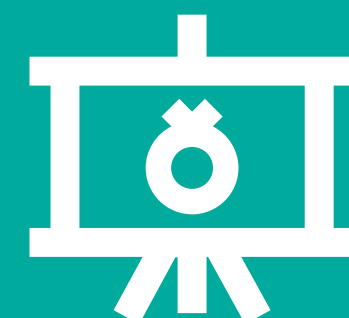
Ieviest (inovatīvus) risinājumus poligona darbības laika pagarināšanai

Mērķis saistīts gan ar jaunu tehnoloģiju izmantošanu poligona darbībā, gan poligona teritorijas attīstību, palielinot poligona ietilpību. Vēlamies samazināt poligonā apglabājamo sadzīves atkritumu daudzumu, pilnveidojot atkritumu šķirošanas infrastruktūru un veicinot atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai. Veiksim daļēju vecā atkritumu kalna pāršķirošanu un ziemeļu stūra izbūvi, atbrīvojot vietu jaunas atkritumu apglabāšanas šūnas izbūvei.

Efektīvi savākt un izmantot poligona gāzi

Mērķis paredz veikt pētījumu par poligona gāzes izmantošanas alternatīvām un, cik iespējams, atbilstoši izpētes rezultātiem ieviest jaunus iegūtās gāzes lietderīgas izmantošanas risinājumus.

Izglītot sabiedrību

Līdz 2035. gadam Getliņi EKO jāsasniedz ES mērķis samazināt apglabājamo sadzīves atkritumu apjomu līdz 10% no nešķiroto sadzīves atkritumu apjoma. Šī mērķa sasniegšanā būtiska loma ir sabiedrības izpratnei par atkritumu apjomu un tā samazināšanas nepieciešamību. Izglītojot sabiedrību, varam samazināt noglabājamo atkritumu apjomu un vides piesārņojumu, vienlaikus veicinot efektīvu resursu izmantošanu un aprites ekonomiku. Turpināsim izglītot sabiedrību par poligona darbības virzieniem, stiprinot kapitālsabiedrības zīmolu un atpazīstamību.

8.

Getliņi EKO finanšu mērķi līdz 2028. gadam (projekts)

Getliņi EKO finanšu mērķus raksturojošie rādītāji un to sasniedzamās vērtības.

Mērķis	Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (2022)	Mērķa vērtība (2028)	
FM.1.	Nodrošināt finanšu stabilitāti, saglabājot atbilstošus likviditātes rādītājus.	Kopējās likviditātes rādītājs ((apgrozāmie līdzekļi + citi pieejamie resursi) / (īstermiņa kreditori – īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi)).*	x	1.50x	>1.0x
FM.2.	Nodrošināt atbilstošu pašu kapitāla līmeni.	Korigētais pašu kapitāla īpatsvara rādītājs (pašu kapitāls / (aktīvu kopsumma – nākamo periodu ieņēmumi)).	%	49%	≥40%
FM.3.	Nodrošināt aktīvu rentabilitāti, stabilu peļņu un apgrozījuma pieaugumu.	Neto peļņas marža.*	%	2.7%	>1.8x
FM.4.	Nodrošināt vidēja termiņa darbības perioda kopējo investīciju apjomu, kas pārsniedz kopējo neto nolietojumu (pamatlīdzekļu nolietojums – dāvinājumu nolietojums (amortizācija)).	Vidējā termiņa (pēdējo 5 gadu) investīciju apjoma pārsniegums pār perioda neto nolietojumu.**	EUR	41 368 609	>0 EUR

* Pēdējo 5 gadu vidējā vērtība.

** Pēdējo 5 gadu kopējā vērtība.

9.

Apbalvojumi 2023

Getliņi EKO informēšanas kampaņas
“Negribi problēmas – samazini atkritumus” apbalvojumi:

2022. gadā īstenojām savu pirmo vērienīgo sociālo kampaņu ar mērķi pievērst uzmanību pieaugošā atkritumu daudzuma problēmai, Getliņu poligona ietilpībai un iespējām samazināt atkritumus ikdienā. 2023. gadā kampaņa ieguva četras dažādas balvas – gan Latvijas un Baltijas, gan Eiropas mērogā.

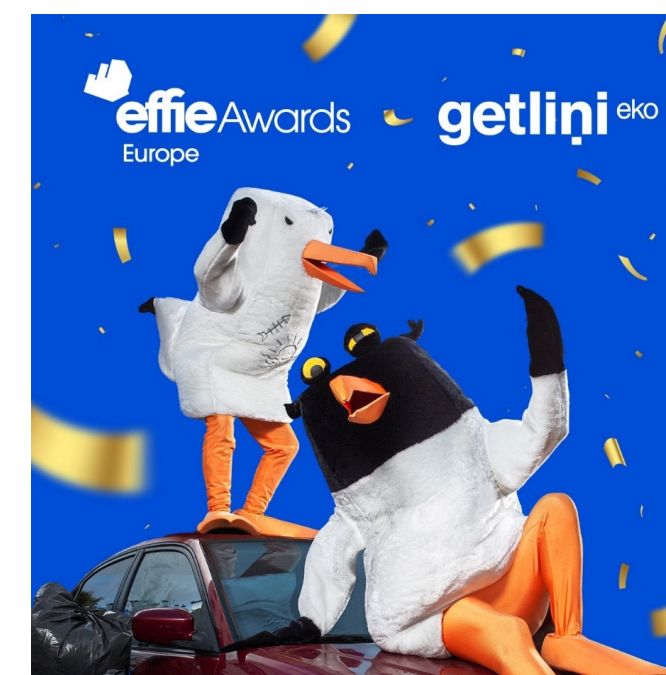

2023. gada septembris

Latvijas radošās izcilības festivāla “Adwards” ordeņu pasniegšanas ceremonijā iegūti divi pirmās pakāpes ordeņi un viens otrās pakāpes ordenis kategorijās “Integrētā kampaņa” un “Sabiedriskās attiecības”.

Vērtīgie apbalvojumi mums ir apliecinājums, ka esam uz pareizā ceļa, un spožām, radošām, pārdomāti virzītām idejām ir liels spēks iedvesmot sabiedrību ilgtspējīgāku izvēļu virzienā. Kampaņa tika īstenota sadarbībā ar aģentūru McCann Rīga.

2023. gada decembris

Saņēmām Eiropas līmeņa balvu – prestižo “Effie Awards Europe”. Ieguvām sudrabu kategorijās “Pozitīvas pārmaiņas: vides zīmoli” un “Pozitīvas pārmaiņas: sociālais labums”. Šajās kategorijās novērtē kampaņas, kuras palīdz padarīt pasauli par labāku vietu un spēj izmērāmi mainīt auditorijas uzvedību.

2023. gada marts

Guvām panākumus ikgadējā Baltijas jūras reģiona komunikāciju konkursā “mi:t & links”, kurā tikām apbalvoti divās kategorijās – “Corporate Sustainability & Responsibility” un “Integrated Communication”.

2023. gada oktobris

Getliņi EKO kampaņa ieguva zelta godalgu prestižajā Eiropas līmeņa festivālā “Golden Drum”. Mūsu kampaņa bija pirmais Latvijas aģentūras radītais veikums, kas pēdējo 16 gadu laikā izpelnījies “Golden Drum” starptautiskās žūrijas atzinību.

Par veiksmīgu sniegumu dažādības principu ieviešanā un apņēmību ceļā uz izcilību iekļaujošas darba vides veidošanā Getliņi EKO ikgadējā darba devēju Dažādības novērtējumā sasniedza bronzas statusu.

Dažādības novērtējuma apbalvojumā iegūta bronza

Ilgospējas indeksa novērtējumā ieguvām Zelta kategoriju par sniegumu korporatīvās sociālās atbildības jomā. Getliņi EKO Ilgtspējas indeksa novērtējumā piedalījās pirmo gadu un ir viens no retajiem uzņēmumiem, kuram ar pirmo reizi ir izdevies iegūt Zelta kategoriju.

Ilgospējas indeksā – Zelta kategorija

ĢIMENEI DRAUDZĪGA DARBAVIETA

Uzņēmuma SIA "Getliņi EKO" īstenotās aktivitātes darbinieku darba vides uzlabošanā un atbalstu dažādās dzīves situācijās atzinīgi novērtējis Sabiedrības integrācijas fonds, kas Getliņi EKO piešķīris statusu "Ģimenei draudzīga darbavieta".

Sabiedrības integrācijas fonds atzinis par ģimenei draudzīgu darbavietu

Korporatīvā pārvaldība

10.

Pārvaldības institūcijas

Getliņi EKO korporatīvā pārvaldība tiek īstenota saskaņā ar tiesību aktiem un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. Pārvaldības principi un kārtība aprakstīta Getliņi EKO Korporatīvās pārvaldības politikā. Padomes locekļu atlases un atsaukšanas kārtība tiek nodrošināta atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un citos saistošajos ārējos normatīvajos aktos noteiktajam. Valdes un padomes nominēšanas process atbilst korporatīvās pārvaldības labās prakses principiem, nodrošinot atklātu, godīgu un profesionālu valdes un padomes locekļu atlasi, tādējādi veicinot profesionālu un kompetentu Getliņi EKO institūcijas izveidi. Korporatīvās pārvaldības politika publicēta Getliņi EKO tīmekļa vietnē. Kopš 2023. gada tiek sagatavots Korporatīvās pārvaldības ziņojums. Ievēlēto padomes locekļu pilnvaru termiņš ir līdz 2026. gada 26. janvārim.

Kapitāla daļu turētāji:
atbild par stratēģijas izstrādi

Rīgas valstspilsētas pašvaldība

Ropažu novada pašvaldība

Padome: atbild par stratēģijas izstrādi un uzrauga tās īstenošanu

Jevgenijs Belezjaks
SIA "Getliņi EKO"
padomes priekšsēdētājs

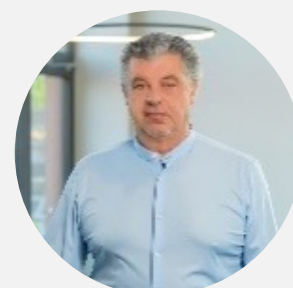

Baiba Zūzena
SIA "Getliņi EKO"
padomes priekšsēdētāja vietniece

Jānis Pumpurs
SIA "Getliņi EKO"
padomes loceklis

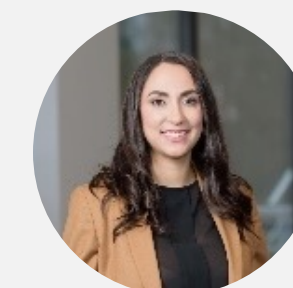
Valde: īsteno stratēģiju

Imants Stirāns
SIA "Getliņi EKO"
valdes priekšsēdētājs

Aija Breikša
SIA "Getliņi EKO"
valdes locekle

Jūlija Daļecka
SIA "Getliņi EKO"
valdes locekle

11.

Atalgojuma politika valdei un padomei

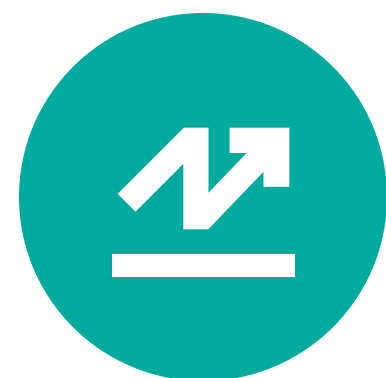
[Getliņi EKO valdes un padomes locekļu atalgojuma politika](#) ir izstrādāta un tiek īstenota, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, 2020. gada 4. februāra Ministru kabineta noteikumus Nr. 63 "Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu, kā arī valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru" un 2020. gada 21. augusta Rīgas domes iekšējos noteikumus Nr. 4 "Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība".

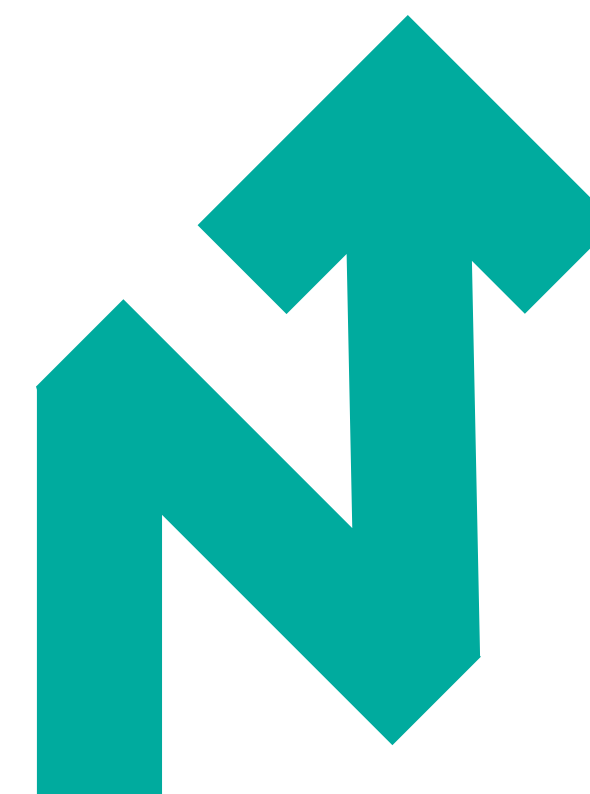
Getliņi EKO valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu atlīdzību veido atlīdzības fiksētā daļa un atlīdzības mainīgā daļa. Fiksētā daļa ir mēneša atlīdzība par amata pienākumu pildīšanu, tas ir, mēnešalga pirms nodokļu nomaksas. Mēneša atlīdzībā neietilpst prēmijas, apdrošināšana, atsaukšanas pabalsts un tehniskais nodrošinājums amata pienākumu izpildei. Atlīdzības mainīgā daļa ir prēmija, kas var tikt izmaksāta 1 (vienu) reizi gadā saskaņā ar normatīvo aktu un Valdes un padomes locekļu atalgojuma politikas noteikumiem.

Getliņi EKO padomes priekšsēdētāja, padomes priekšsēdētāja vietnieka un padomes locekļa atlīdzību veido tikai atlīdzības fiksētā daļa, jo atlīdzības mainīgā daļa padomes locekļiem netiek noteikta. Fiksētā daļa ir mēneša atlīdzība par amata pienākumu pildīšanu, tas ir, mēnešalga pirms nodokļu nomaksas. Atlīdzības fiksēto daļu nosaka uz visu amata pilnvaru termiņu, tomēr tā var tikt pārskatīta 1 (vienu) reizi gadā saskaņā ar Valdes un padomes locekļu atalgojuma politikas un normatīvo aktu noteikumiem.

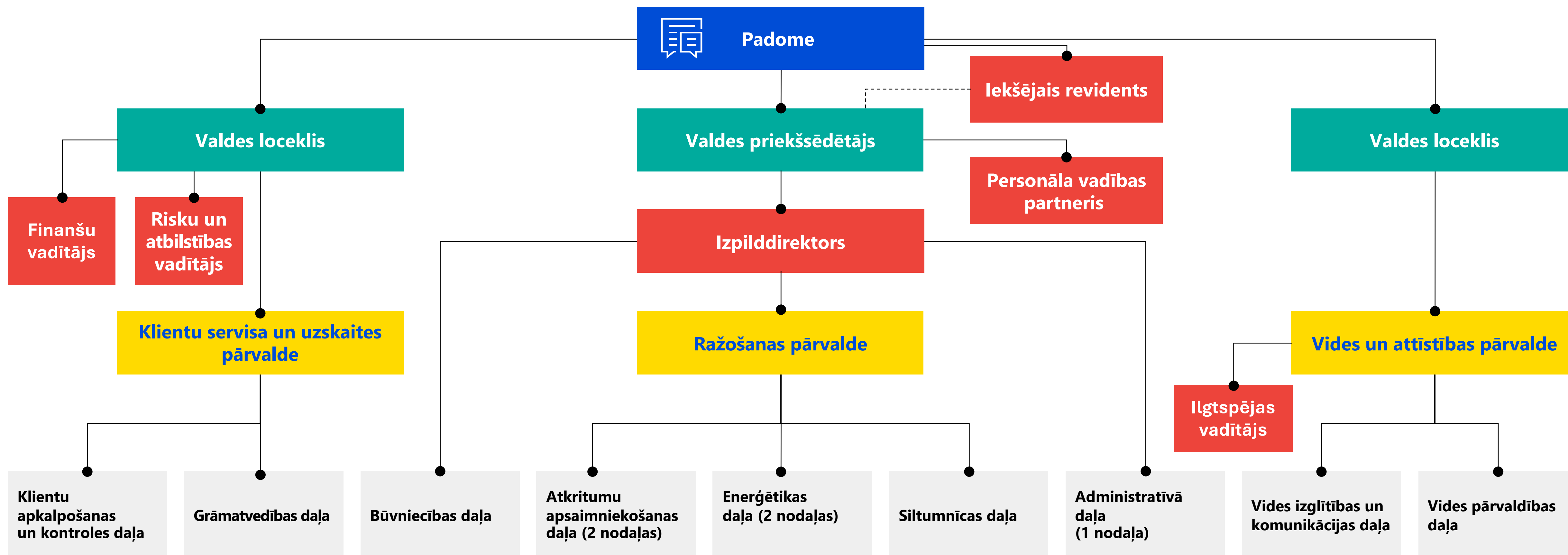
Getliņi EKO valdes priekšsēdētājam un valdes locekļiem var piešķirt mainīgo atlīdzības daļu jeb prēmiju 1 (vienu) reizi gadā pēc Getliņi EKO gada pārskata apstiprināšanas un kapitālsabiedrības darbības rezultātu, tostarp valdes darbības kopumā un katra valdes locekļa individuālās darbības, izvērtēšanas atbilstoši valdes locekļa ieguldījumam kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanā.

Prēmijas apmērs Getliņi EKO valdei var mainīties atkarībā no Getliņi EKO finanšu un nefinanšu rādītājiem, kā arī ir saistīts ar Getliņi EKO mērķiem un izmērāmiem darbības rezultātiem. Prēmijas apmērs tiek noteikts tā, lai veicinātu Getliņi EKO mērķu sasniegšanu, veicinātu Getliņi EKO valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu noteiktu rīcību un sasniegtu vēlamos rezultātus, veidotu sasaisti starp atlīdzību un riska uzņemšanos. Getliņi EKO valdes prēmija ir saistīta ar individuālo darba sniegumu, mērķu izpildi un Getliņi EKO kopējiem finanšu rezultātiem. Prēmijas apmērs Getliņi EKO valdei tiek noteikts, ievērojot šādus pamatprincipus:

- prēmija tiek noteikta saskaņā ar noteikto mērķu sasniegšanu,
- nosakot prēmiju, tiek izvērtēti Getliņi EKO un attiecīgās personas individuālie kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji,
- prēmija tiek izmaksāta tikai gadījumā, ja to atļauj Getliņi EKO kopējais finansiālais stāvoklis un ja tas ir pamatoti saskaņā ar konkrētās prēmējamās personas rādītājiem.

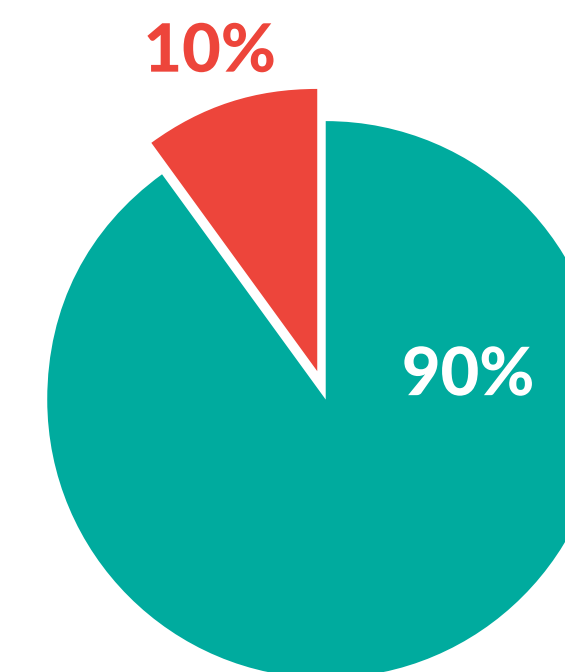
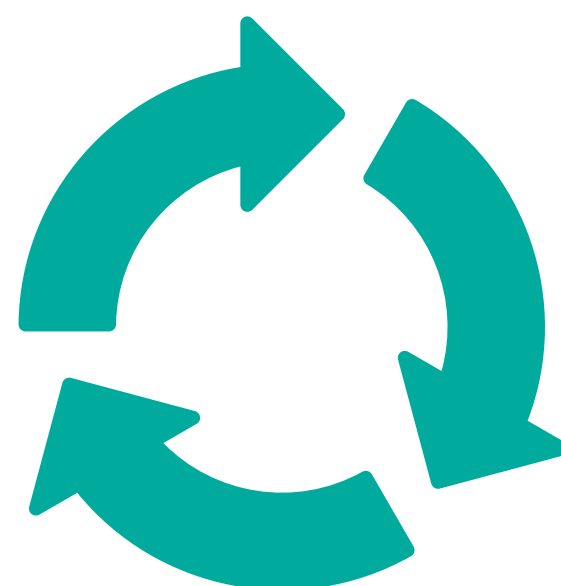
Getliņi EKO organizatoriskā struktūra 2023. gadā

12.

Iekšējā kontroles sistēma un risku vadība

Lai nodrošinātu Getliņi EKO stratēģisko mērķu sasniegšanu, efektīvu un ilgtspējīgu darbību, uzņēmumā ieviesta iekšējā kontroles sistēma, sertificēta Getliņi EKO kvalitātes un vides vadības sistēma atbilstoši starptautisko standartu ISO 9001 un ISO 14001 prasībām. Iekšējās kontroles sistēmas būtiskākie mērķi ir nodrošināt Getliņi EKO mērķu sasniegšanu, racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, sniegtās informācijas ticamību un darbības atbilstību ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī atbilstošu līdzsvaru starp riskiem, kurus Getliņi EKO uzņemas, un Getliņi EKO mērķu sasniegšanu.

Getliņi EKO nodrošina visaptverošu Getliņi EKO piemītošo risku vadību. Risku vadības procesa īstenošanai ir izstrādāta un ieviesta [Risku pārvaldības, iekšējās kontroles un atbilstības politika](#) un Risku pārvaldības noteikumi, kas nosaka galvenos riska vadības procesa posmus, lomas un atbildības, risku vērtēšanas metodoloģiju u.c. būtiskus aspektus. Efektīvai risku vadībai ir izveidota amata pozīcija - Risku un atbilstības vadītājs. Par risku savlaicīgu identificēšanu un vadīšanu ir atbildīgi risku īpašnieki – kapitālsabiedrības darbinieki.

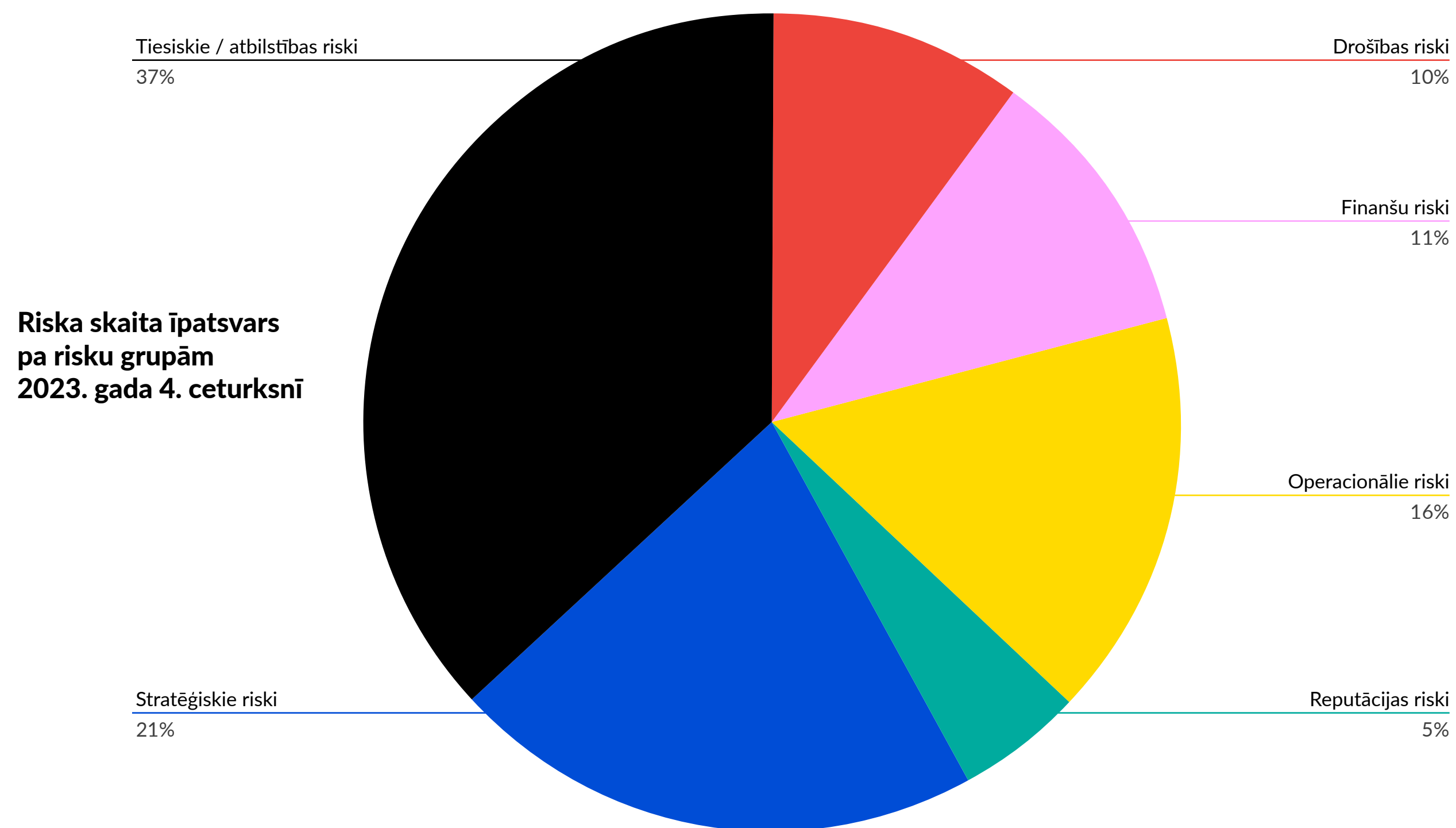
Risku vadība Getliņi EKO ir nepārtraukts un sistemātisks process, kas integrēts gan Getliņi EKO darbības stratēģijas izstrādē un īstenošanā, gan struktūrvienību ikdienas operatīvajā darbā un pēc iespējas izmanto esošos Getliņi EKO procesus, lai nodrošinātu darbu nedublēšanos.

Getliņi EKO risku reģistrs tiek atjaunināts katru ceturksni, nodrošinot Getliņi EKO valdi un padomi ar aktuālu informāciju par risku pārvaldības gaitu. Getliņi EKO ieviesta incidentu apziņošanas un novēršanas kārtība.

Noslēdzoties 2023. gadam, Getliņi EKO risku reģistrā bija 19 uzņēmuma līmenī pārvaldāmi riski, no kuriem saskaņā ar Getliņi EKO noteikto risku vērtēšanas metodoloģiju 90% risku novērtēti kā mērena un vidēja līmeņa riski, savukārt 10% kā augsta līmeņa riski. Ievērojot Getliņi EKO noteikto risku apetītes definīciju, tiek plānoti un īstenoti papildu kontroles pasākumi.

Skatot risku skaita īpatsvaru par risku grupām, redzams Getliņi EKO komercdarbības veidu specifikai atbilstošs sadalījums. Ņemot vērā to, ka Getliņi EKO darbojas stingri regulētās komercdarbības jomās, risku reģistrā dominē tiesiskie un atbilstības riski, stratēģiskie un operacionālie riski (skat. 1. attēls).

Kā būtiskākie Getliņi EKO riski, kuru pārvaldībai ikdienā tiek pievērsta vislielākā uzmanība, lai nodrošinātu Getliņi EKO deleģēto sabiedriskā pakalpojuma darbības nepārtrauktību, minami:

Lai veicinātu darbinieku izpratni par risku vadības būtisko lomu Getliņi EKO darbības nepārtrauktības nodrošināšanā, pilnveidotu darbinieku profesionālās zināšanas, tiek veicināta, atbalstīta un īstenota darbinieku apmācība, dalība semināros, nozaru darba grupās, kā arī pieredzes apmaiņa ar atkritumu apsaimniekošanas nozares uzņēmumiem Eiropā.

- A kategorijas piesārņojošās darbības prasību neievērošanas risks.
- Sabiedrības infrastruktūras, tehniskā aprīkojuma un iekārtu darbības nepārtrauktības risks.
- Normatīvo aktu prasību transponēšanas risks uzņēmuma komercdarbības nodrošināšanai.
- Iepirkumu plānošanas un iepirkumu plāna kvalitatīvas īstenošanas risks.
- Trešo personu sniegto pakalpojumu nepārtrauktības risks.

Iekšējais audits

Iekšējā audita funkciju veic iekšējais auditors (revidents). Auditors funkcionāli pakļauts padomei, bet administratīvi – valdei. Auditors veic Getliņi EKO iekšējās kontroles sistēmas neatkarīgu uzraudzību, kā arī tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu, lai palīdzētu Sabiedrības padomei, valdei un struktūrvienību vadītājiem efektīvāk pildīt savas funkcijas.

Iekšējais audits

Iekšējais audits nodrošina neatkarīgus, objektīvus revīzijas/ audita un konsultatīvos pakalpojumus, kas tiek veikti Sabiedrības pievienotās vērtības radīšanai un tās darbības uzlabošanai. Iekšējais audits palīdz Sabiedrībai sasniegt izvirzītos mērķus, nodrošinot sistemātisku un strukturētu pieeju vadības, iekšējās kontroles un korporatīvās vadības procesu piemērotības un efektivitātes izvērtēšanā un uzlabošanā.

1. Iekšējam auditoram savā darbā jāievēro Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, Getliņi EKO darbības stratēģija, kā arī iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskie standarti un Ētikas kodekss.
2. Iekšējais auditors reizi ceturksnī sagatavo un iesniedz Getliņi EKO valdei informācijai un padomei izskatīšanai un apstiprināšanai ziņojumu par pēcpārbaudes par iekšējo un ārējo auditoru iepriekšējos ziņojumos norādīto ieteikumu un norādījumu izpildi pārbaudēs konstatēto trūkumu novēršanai, rezultātu/izpildes statusu.
3. Iekšējais auditors reizi gadā sagatavo un iesniedz Getliņi EKO valdei informācijai un padomei izskatīšanai un apstiprināšanai pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām un vadības apstiprinātajiem pasākumiem, lai novērstu konstatētos trūkumus, izsakot viedokli par iekšējās kontroles sistēmas, risku vadības un pārvaldības efektivitātes novērtējumu, kā arī apliecinot iekšējā auditora neatkarību.

Ārējais revidents

Getliņi EKO savā darbībā piesaista ārējo auditoru/revidentu, kas veic neatkarīgu revīziju un sniedz atzinumus un/vai ieteikumus par to, vai Getliņi EKO finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu. Revidentu izvēlas iepirkuma procedūras rezultātā, nepieciešamības gadījumā ievērojot padomes vai dalībnieku izvirzītos revidenta atlases kritērijus.

Revidents tiek izvēlēts saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma rezultātā trīs gadu periodam (2022.–2024. gadam), izvērtējot pakalpojuma cenu, iesaistītā personāla kvalifikāciju, revīzijas izpildes plānu un darba stundu apjomu. 2023. gada pārskata revīziju veica SIA “Baltic Audit”.

Interesešu konfliktu novēršana

Padomes apstiprinātajā [Getliņi EKO Ētikas kodeksā](#), kā arī [Getliņi EKO Interesešu konflikta un korupcijas riska novēršanas politikā](#) ir definēti interesešu konflikta veidi un pasākumi interesešu konflikta situāciju novēršanai. Iekšējās kontroles sistēmas mērķis ir nodrošināt efektīvu interesešu konflikta un korupcijas riska novēršanas sistēmas darbību, noteikt preventīvos pasākumus un rīcību korupcijas un interesešu konflikta risku novēršanā. Padomes vai valdes locekļi nepiedalās lēmumu pieņemšanā jautājumos, kuros Getliņi EKO intereses nonāk pretrunā ar padomes, valdes locekļu vai ar tiem saistīto personu interesēm. Valdes un padomes loceklim ir pienākums nekavējoties paziņot attiecīgi padomei vai kapitāla daļu turētāja pārstāvim, ja viņam lēmuma pieņemšanā ir interesešu konflikta risks, un atteikties no lēmuma pieņemšanas vai dalības lēmuma pieņemšanā. Valdes un padomes locekļi ir valsts amatpersonas un ik gadu Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz valsts amatpersonas deklarāciju.

Valdes un padomes locekļi regulāri piedalās mācībās interesešu konflikta un korupcijas novēršanas jomā, kā arī apmācībās par valsts amatpersonu atbildību un amatu savienošanu. 2023. gadā valde un padome piedalījās Getliņi EKO organizētajās apmācībās par tēmām: “Korupcijas cēloņi - sekas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas tiesiskie aspekti”; “Interesešu konflikti, to novēršana, tiesu prakse un praktiskie aspekti”; “Trauksmes celšanas likums, trauksmes celšanas vadlīnijas un praktiskie aspekti”. Apmācību ietvaros tika atsvaidzinātas zināšanas attiecīgajos jautājumos, nodrošinot diskusiju arī ar citām Getliņi EKO amatpersonām, kā arī apmācību beigās tika sekmīgi nokārtots zināšanu pārbaudes tests un saņemti apliecinājumi par apgūtajām mācībām.

Ētika un atbilstība

Getliņi EKO ir noteikti augsti profesionālās rīcības un ētikas standarti, nodrošinot, lai tie tiktu vērsti pret korupciju, interešu konflikta situāciju nepieļaušanu ikdienas darbībā, prettiesisku iekšējās informācijas izmantošanu vai konfidencialitātes noteikumu pārkāpšanu un jebkuru citu nelikumīgu un neētisku rīcību.

Getliņi EKO Ētikas kodeksā noteiktas ētiskas rīcības un profesionālās uzvedības principi un vadlīnijas to sasniegšanai un īstenošanai. Iesniegumu vai sūdzību par neētiska rakstura gadījumu izskata Ētikas komisija, kuras locekļi ir neatkarīgi savā darbā. Uzņēmumā ieviesta Interešu konflikta un korupcijas riska novēršanas politika un iekšējās trauksmes celšanas sistēma, nosakot, ka ikvienam darbiniekam ir tiesības celt trauksmi par darba vidē novērotu sabiedrības interešu apdraudējumu, iespējamu vai notikušu pārkāpumu. 2023. gadā Ētikas komisija nav saņēmusi nevienu iesniegumu par Ētikas kodeksa normu pārkāpumiem.

Darbības caurskatāmība

Getliņi EKO tīmekļa vietnē tiek publiskota informācija atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, nodrošinot, ka publicētā informācija ir savlaicīga un sniedz skaidru priekšstatu par Getliņi EKO pārvaldību, stratēģiju, saimniecisko darbību un finanšu rezultātiem. Getliņi EKO sagatavo finanšu un nefinanšu mērķu īstenošanas rezultātus un ik gadu sagatavo Korporatīvās pārvaldības ziņojumu, kas tiek publiskots Getliņi EKO tīmekļa vietnē.

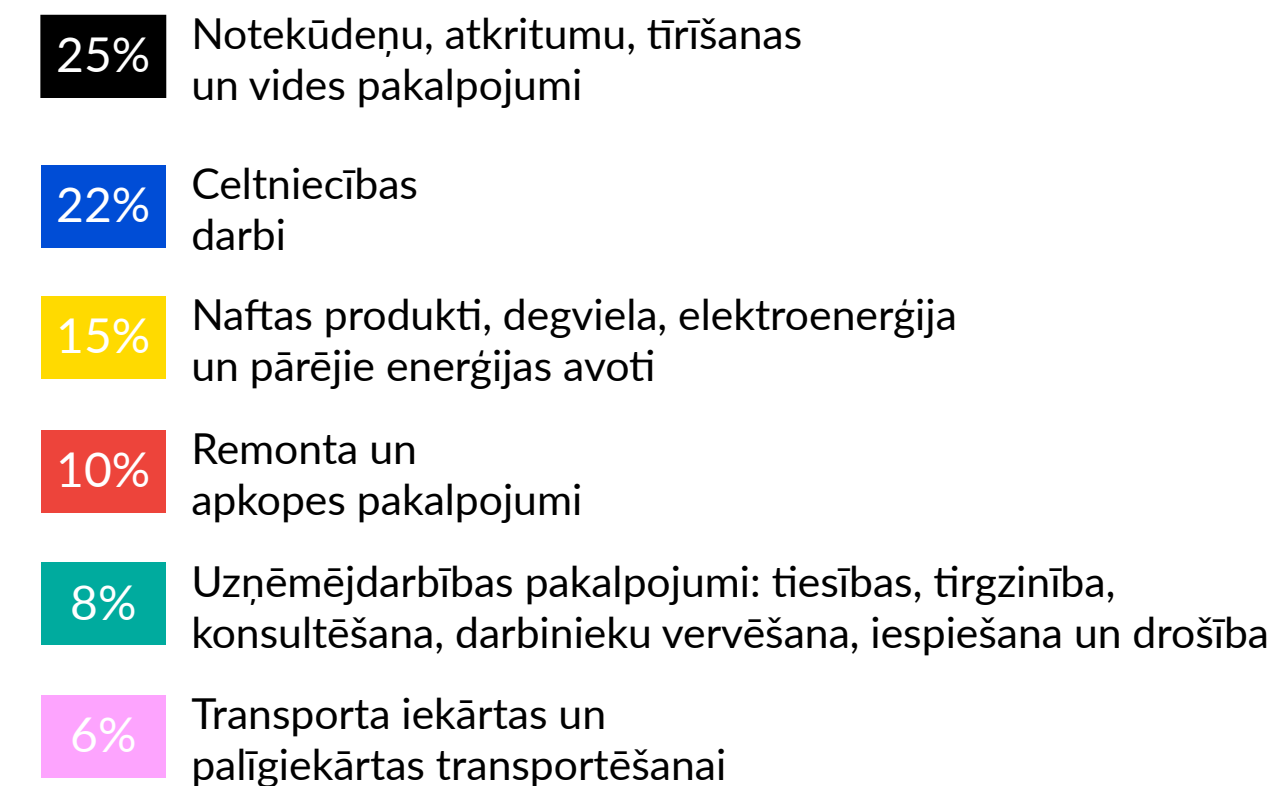

Iepirkumi

Uzņēmuma procesu nodrošināšanai Getliņi EKO iepērk notekūdeņu, atkritumu, tīrīšanas un vides pakalpojumus, celtniecības darbus, degvielu, remonta un apkopes pakalpojumus, kā arī transporta iekārtas un citus pakalpojumus. 2023. gadā stājās spēkā [Iepirkumu organizēšanas politika](#), to apstiprināja padome, un tā ikvienam pieejama uzņēmuma tīmekļa vietnē. Politika izstrādāta, ievērojot Publisko iepirkumu likuma, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma un citu saistošo normatīvo aktu prasības, kā arī ņemot vērā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma prasības. Politika ir saistoša Getliņi EKO darbiniekiem, valdei un padomei. Politikas mērķis ir nodrošināt likumīgu, savlaicīgu, ekonomiski pamatotu un lietderīgu finanšu resursu izlietošanu, īstenojot kvalitatīvu un videi draudzīgu iepirkumu veikšanu, iepirkumu organizēšanas procesā ievērojot Getliņi EKO vajadzības un nosakot skaidrus un atklātus iepirkumu atlases kritērijus, kas nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp tirgus dalībniekiem.

Iepirkumu process ir organizēts tā, lai veicinātu konkurenci, atklātību un vienlīdzību. Izmantojot informācijas tehnoloģijas, visi iepirkumi tiek īstenoti elektroniski – ir ieviesta elektroniskās kvalifikācijas sistēma (EIS), kurā piegādātāji reģistrējas dalībai iepirkumos. Atbildībā pret vidi un cilvēkiem iepirkuma procedūrās, kur tas ir iespējams un ir saimnieciski pamatots, Getliņi EKO ievēro zaļā iepirkuma principus.

2023. gadā publicēti 36 publisko iepirkumu paziņojumi par kopējo summu 6 723 206,18 EUR. Iepirkumu procentuālais sadalījums:

Avots: <https://info.iub.gov.lv/lv/visual>

Piegādes ķēdes pārvaldība

Šobrīd piegādātāju atbilstību sadarbībai nosaka [Korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politika \(KSAIP\)](#), kura apraksta nepieciešamās ētikas un reputācijas prasības, kā arī nosaka, kādos gadījumos Getliņi EKO neuzsāk sadarbību ar piegādātāju. Piemēram, nodokļu parādi, maksātnespēja, konstatēti konkurences tiesību pārkāpumi, starptautiskās un nacionālās sankcijas u. c. Atsauce uz KSAIP iekļauta visos piegādātāju līgumos.

2024. gadā tiks izstrādāts Piegādātāju rīcības kodekss un iekšējās kārtības noteikumi piegādātāju rīcības izvērtēšanai, paredzot veidus, kā pārliecināties par piegādātāju atbilstību piegādātāju kodeksam. Piegādātāju kodekss būs saistošs arī tiem sadarbības partneriem, ar kuriem līgumi netiek slēgti.

14.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

Getliņi EKO izvērtē un ņem vērā gan savu ietekmi uz ieinteresētajām pusēm, gan to ietekmi uz uzņēmumu un atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām pusēm būtiskiem jautājumiem.

Getliņi EKO ir definējusi deviņas būtiskākās ieinteresēto un ietekmes pušu grupas. Sadarbība un komunikācija ar šīm grupām tiek īstenota regulāri, piemēram, tikšanās, sapulces, atgriezeniskā saite par sadarbību, sadarbības projekti, mediju monitorings, kampaņas un citas.

Getliņi EKO ieinteresētās puses un sadarbības joma

Sadarbības jomas	Klienti	Akcionāri	Padome	Regulējošās un uzraugošās institūcijas	Sabiedrība, NVO	Piegādātāji, sadarbības partneri, pētniecības inst.	Darbinieki	Mediji	Konkurenti
Atkritumu pārstrāde un izvietošana	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Šķirotu materiālu pārstrāde		✓	✓	✓		✓	✓		✓
Elektroenerģijas ražošana, apgāde un sadale		✓	✓	✓		✓	✓		
Dārzeņu un citu viengadīgo kultūraugu audzēšana		✓	✓	✓		✓	✓		✓
Sabiedrības izglītošana vides jautājumos	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Informācijas publicēšana un saziņa	✓	✓	✓				✓		✓
Dalība politikas veidošanā		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Līdzdarbība pētniecisko projektu īstenošanā						✓	✓		✓
Procesu un pakalpojumu automatizācija un digitalizācija	✓					✓	✓		
Kapitālsabiedrības ietekmes uz vidi mazināšana	✓			✓	✓	✓	✓		
Darba vides uzlabošana				✓			✓		
Korporatīvās ilgtspējas stiprināšana		✓	✓	✓		✓	✓	✓	

Starp 2023. gada notikumiem īpaši vēlamies izcelt dažas sadarbības:

Getliņi EKO uzņēmās koordinatora lomu, lai izstrādātu Viduslatvijas reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2024.–2028. gadam. Tas ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī un aptver 10 pašvaldības – Rīgas valstspilsētu, Ādažu, Bauskas, Ķekavas, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils un Siguldas novadu. SIA “Getliņi EKO” kā plāna sagatavotāja ir piedalījies gan pašvaldību komitejās, gan domju sēdēs, lai pirms plāna apstiprināšanas iepazīstinātu pašvaldības pārstāvjus un iedzīvotājus ar plānu un tajā ietvertajiem pasākumiem, kā arī dotu iespēju uzdot interesējošus jautājumus. Plāns paredz izveidot Atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru.

Sabiedrībai ir viegli izvairīties no atkritumu daudzuma problēmas, jo atkritumu kalns nav redzams un par tā ietilpību ikdienā netiek domāts. Taču diemžēl atkritumu kalns ir lielāks un tuvāk mums, nekā domājam. Lai veicinātu sabiedrības izpratni par atkritumu daudzuma samazināšanas nozīmi, Getliņi EKO izveidoja ceļojošo eksponātu ar mērķi radīt pastarpinātu iespaidu par atkritumu kalna tuvumu. Eksponātu paredzēts izvietot dažādos zinātnes centros, pasākumos vai citās organizācijās. 2023. gadā eksponāts tika izvietots RTU Bērnu un jauniešu zinātkāres centrā “Futurimo Rīga”.

2023. gadā par noturīgu tradīciju kļuva pasākumi “Randiņš ar kolēģi”, kurā īsā un koncentrētā veidā ikvienam uzņēmuma darbiniekam ir iespēja iepazīties ar uzņēmuma aktualitātēm. Galvenā pieeja – ikviens darbinieks var kļūt par randiņa iniciatoru, lai pastāstītu par savas darbības jomas aktualitātēm. Šobrīd notikuši deviņi randiņi, runājot gan par uzņēmuma jauno stratēģiju, gan Zaļo biroju, gan ilgtspēju, pensiju 3. līmeni, darba koplīgumu u. c. jautājumiem.

Getliņi EKO šobrīd ir viens no apmeklētāju iecienītākajiem vides izglītības centriem Latvijā, kuru ik gadu apmeklē 8000 viesu no Latvijas un ārvalstīm. Viesošanās sadzīves atkritumu poligonā “Getliņi” ļauj gūt priekšstatu par to, kāds ir sadzīves atkritumu dzīves cikls. Ekskursijas laikā apmeklētāji gūst izpratni par atkritumu poligona apsaimniekošanu, enerģijas ražošanu un to, kā norit dārzeņu audzēšana vienā no modernākajām siltumnīcām Eiropā. Izglītojošas nodarbības nodrošinām arī kultūras centra “Ulbrokas pērle” zaļajā klasē. Tā ir vides izglītības klase, kas tapusi saskaņā ar Stopiņu novada pašvaldības (šobrīd – Ropažu novada pašvaldība) un Getliņi EKO noslēgto līgumu par sadarbību vides izglītības jomā.

Lai meklētu un pārrunātu iespējamus risinājumus ilgtspējīgai vides izglītībai Latvijā, Getliņi EKO organizēja semināru “Ilgtspējīga vides izglītība atkritumu apsaimniekošanas nozarē”. Seminārā diskutējām par valsts un pašvaldību lomu sabiedrības izglītošanā par aprites ekonomiku, datu nozīmi, plānojot vides izglītības aktivitātes, kā arī vides izglītības metožu dažādību. Seminārā piedalījās lielāko Latvijas atkritumu poligonu pārstāvji, atkritumu apsaimniekotāji un pārstrādes uzņēmumi, valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvji.

Saskaņā ar Eiropas Savienības izvirzītajiem mērķiem aprites ekonomikas sekmēšanā līdz 2035. gadam poligonos noglabājamo sadzīves atkritumu daudzums ir jāsamazina līdz 10%. Tas nozīmē, ka valstiskā līmenī būs jāmeklē veidi, kā šo apjomu samazināt. Šī iemesla dēļ Getliņi EKO 2023. gada nogalē īstenoja sabiedrības izglītošanas kampaņu par atkritumu samazināšanu “Atkritumi aug!” ar mērķi izglīt, iedvesmot rīcībai un aicināt rīkoties, lai samazinātu ikdienā radīto atkritumu apjomu. Kampaņas ietvaros organizējām diskusiju ar medijiem un interesentiem par iedzīvotāju paradumiem un motivāciju mainīt savus iepirkšanās paradumus. Diskusijā piedalījās ne vien Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM), Rīgas domes (RD) pārstāvji, bet arī biedrības “Zero Waste Latvija” valdes pārstāve. Pēc kampaņas diskusija ar “Zero Waste Latvija” pārstāvi turpinājās, piedaloties gan Getliņi EKO padomes pārstāvjiem, gan lielākajiem atkritumu apsaimniekotājiem.

Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās

Getliņi EKO valdes priekšsēdētājs ir valdes loceklis Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācijā (LASUA). Tā ir sabiedriska organizācija, kas apvieno uzņēmumus, kuri nodarbojas ar sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanu, savākšanu, uzglabāšanu, apstrādi, pārkraušanu, apglabāšanu un rūpniecisko atkritumu izvešanu, kā arī sniedz citus komunālos pakalpojumus. Jau 16 gadus LASUA ik gadu organizē divu dienu konferenci par atkritumu nozares aktualitātēm. Getliņi EKO kā lielākā sadzīves atkritumu poligona Latvijā apsaimniekotājs piedalās konferences organizēšanā un uzstājas ar prezentāciju. 2023. gada konferences tēma bija “Kā iedarbināt aprites ekonomiku? Latvijas scenāriji”.

2023. gadā Getliņi EKO kļuva par Latvijas Korporatīvās sociālās atbildības platformas “CSR Latvia” biedru. Organizācija apvieno uzņēmumus, valstiskas un nevalstiskas organizācijas un iestādes, kā arī ekspertus, lai ieviestu korporatīvās sociālās atbildības praksi un sasniegtu ilgtspējas attīstības mērķus. Dalība organizācijā sniedz iespēju uzzināt pirmajiem par aktualitātēm ilgtspējas jomā, kā arī mācīties no labās prakses piemēriem dažādās nozarēs.

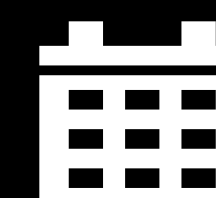

Ilgtspējas jautājumu pārvaldība

2023. gada nogalē tika izveidota Ilgtspējas vadītāja amata vieta, atlasīts speciālists un izveidota Ilgtspējas vadības grupa. Darba grupā iekļauta valdes locekle finanšu jautājumos un visu uzņēmuma darbības jomu pārstāvji: stratēģiskā pārvaldība, vides pārvaldība, ražošanas pārvaldība, finanšu vadība, risku vadība, sabiedrības izglītība, komunikācija un personāla attīstība. Darba grupas mērķis ir integrēt ilgtspējas vadību visos uzņēmējdarbības virzienos un uzņēmuma struktūrās, lai virzītos uz Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīvas un Eiropas ilgtspējas ziņošanas standartu (ESRS) prasību izpildi.

Par 2023.–2024. gada svarīgākajiem uzdevumiem darba grupa izvirzīja:

Dubultā būtiskuma noteikšana un ilgtspējas stratēģijas izstrāde	Vērtību ķēdes noteikšana un sadarbība vērtību ķēdēs, īstenojot ilgtspējas principus un standartus	Ilgtspējas virzienu un mērķu noteikšana un izpildes pārraudzība
Pirmā ilgtspējas pārskata sagatavošana	SEG mazināšanas plāna izstrāde	Ilgtspējas mērķu integrēšana darbinieku snieguma mērķos augstākās pārvaldības, vadības, speciālistu un ekspertu līmenī

Darba grupas sēdes tiek sasauktas pēc nepieciešamības. Par sasniegto ilgtspējas jomā valde ziņo padomei reizi ceturksnī.

Korporatīvā sociālā atbildība

Korporatīvā sociālā atbildība (KSA) ir Getliņi EKO atbildība rīkoties ētiski un ņemt vērā darbības ietekmi uz sabiedrību kopumā, vienlaikus saglabājot resursus un darbojoties tādā veidā, kas veicina uzņēmējdarbību ilgtermiņā. Getliņi EKO savā ikdienas darbībā dara vairāk, nekā prasa likums, un brīvprātīgi pilda sociālos un vides aizsardzības mērķus. KSA mērķis ir nodrošināt, lai Getliņi EKO stratēģiskie mērķi tiktu īstenoti atbildīgi un ar līdzsvarotu pieeju vides, sociālās atbildības, labas pārvaldības un ekonomiskās izaugsmes jautājumos un sekmētu ilgtspējīgu attīstību un uzņēmējdarbības vidi. KSA aktivitātes:

- veicina sabiedrības zināšanas par aprites ekonomiku, atbildīgu patēriņu un atkritumu poligona rūpēm par vides aizsardzību;
- stiprina pētniecību Getliņi EKO aktuālajos procesos, pētot, piemēram, poligona gāzes alternatīvas izmantošanas metodes, tehniskā komposta izmantošanas iespējas, metanola aizstāšanas iespējas;
- palielina zaļās enerģijas ieguvu, attīstot saules paneļu parku vecā kalna teritorijā.

Viedoklis par Getliņi EKO

Avots: SKDS pētījumu centra Rīgas iedzīvotāju aptauja "Atkritumu šķirošana un bioloģiskie atkritumi", 2023. gada novembris

4 KVALITATĪVA IZGLĪTĪBA

- Esam viens no retajiem poligoniem Eiropā, kurš ir atvērts izzinošām ekskursijām atkritumu poligonā; ik gadu poligonu apmeklē ap apmēram 8000 ekskursantu.
- Pilnveidojam Vides izglītības centra aktivitātes, lai pēc iespējas sniegtu informāciju par poligona procesiem, vides aizsardzību un aprites ekonomiku.
- Ik gadu organizējam vismaz divas izglītojošas kampaņas par atkritumu samazināšanu.

9 RAŽOŠANA INOVĀCIJAS UN INFRASTRUKTŪRA

Lai maksimāli izmantotu poligona ierobežoto teritoriju un nodrošinātu poligona nepārtrauktību:

- Samazinām apglabājamo atkritumu apjomu poligonā, ieviešot efektīvākus risinājumus atkritumu šķirošanā un pārstrādē.
- Veicam ieguldījumus atkritumu poligona infrastruktūras attīstībā un modernizējam novecojušās iekārtas, lai efektīvi izmantotu poligona teritoriju.
- Attīstām pētniecības jomu Getliņi EKO aktuālajos procesos, pētot, piemēram, poligona gāzes alternatīvas izmantošanas metodes; tehniskā komposta izmantošanas iespējas; metanola aizstāšanas iespējas; ūdeņraža ražošanas iespējas u. c.
- Turpinām energoefektivitātes un ražas palielināšanas pasākumus Getliņi EKO siltumnīcā.

13 RĪCĪBA KLIMATA JOMĀ

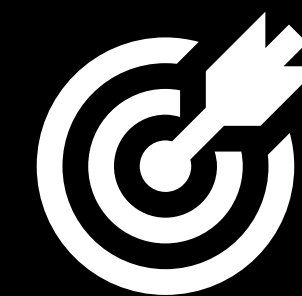

- Nodrošinām efektīvu un dabai draudzīgu atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipu piemērošanu visos ar tās darbību saistītajos procesos, kam var būt ietekme uz vidi.
- Mazinām Getliņi EKO ietekmi uz klimata pārmaiņām, pēc iespējas savācot visu poligonā radušos metāna gāzi, monitorējot radītās SEG emisijas un samazinot tās.
- Mazinām apglabāto atkritumu ietekmi uz gruntsūdeņu piesārņojumu, rūpējoties par ūdens resursu aizsardzību.
- Palielinām zaļās enerģijas ieguvu, attīstot saules paneļu parku vecā kalna teritorijā.

8 CIENĪGS DARBS UN EKONOMISKĀ IZAUGSME

- Veidojam drošu darba vidi un nodrošinām darbiniekiem papildu sociālo aizsardzību, kas nav noteikta Darba likumā.
- Kustības “Misija Nulle” ietvaros pilnveidojam efektīvu darba drošības aizsardzības sistēmu.
- Stiprinām iekšējo komunikāciju, darbinieku piesaisti un iesaisti uzņēmuma procesos.
- Uzturam darbinieku labbūtību, veicinot veselīgu dzīvesveidu.
- Atbalstām darbinieku kompetenču un zināšanu pilnveidošanas pasākumus.
- Izstrādājam un ieviešam dažādības vadības politiku uzņēmumā.
- Izstrādājam un ieviešam darbinieku snieguma mērījumus visos uzņēmuma līmeņos.
- Nepieļaujam diskrimināciju nodarbinātības jomā.

Getliņi EKO savā darbībā par prioritāriem ir izvirzījis šādus ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus. Īstenojot KSA aktivitātes, dodam ieguldījumu arī citu ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Ilgospēja

getliņi eko

Vides izglītības centrs

Ekskursija

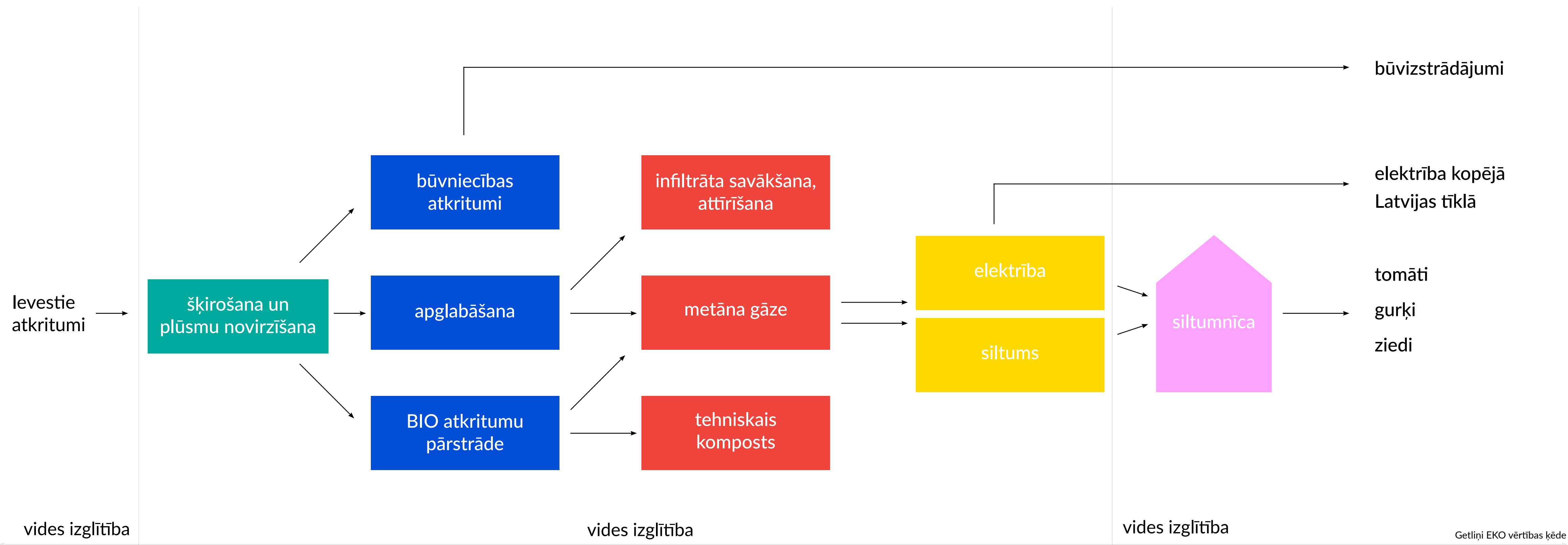
getliņi eko
Vides izglītības centrs
Ekskursija

16.

Dubultais būtiskums vērtības ķēdē

Getliņi EKO risina sabiedrībai un videi svarīgu problēmu – veic sadzīves atkritumu apsaimniekošanu videi draudzīgā veidā. Getliņi EKO rūpējas ne vien par vides aizsardzību, bet ir būtisks aprites ekonomikas piemērs – no atkritumu gāzes uzņēmums iegūst elektroenerģiju un siltumenerģiju, kuru izmanto dārzu audzēšanai. Daļa elektrības nonāk kopējā Latvijas elektrotīklā. Visus uzņēmuma procesus caurvij arī vides izglītības joma, kuras mērķis ir skaidrot sabiedrībai gan poligona procesus, gan atkritumu ietekmi uz vidi, gan iespējas, kā samazināt atkritumu daudzumu.

Ilgspējas ziņošanas procesā svarīga nozīme ir dubultā būtiskuma novērtējumam, kas palīdz identificēt uzņēmuma būtisko ietekmi, riskus un iespējas saistībā ar vides, sociālajiem un pārvaldības jautājumiem. Šajā novērtējumā jāņem vērā gan ietekmes būtiskuma perspektīva (ietekme uz cilvēkiem un vidi), gan finansiālā būtiskuma perspektīva (ietekme uz uzņēmuma naudas plūsmu, finanšu rādītājiem utt.). Dubultā būtiskuma analīze ir pamats, lai Getliņi EKO varētu attīstīt savu ilgtspējas stratēģiju, kā arī integrēt būtiskas atziņas citos plānošanas dokumentos un konkrētās aktivitātēs. Būtiskuma analīzes rezultāti palīdzēs atbilstoši īstenot nefinanšu ziņošanu, kā arī veiksmīgi izpildīt ES regulējuma prasības.

Getliņi EKO dubultās būtiskuma analīzes veikšanā tika izmantota "Sustinere Latvija" un "Sustinere OU" (Igaunija) kopīgi izstrādātā metodoloģija, kas ir balstīta uz standartu prasībām. Pakalpojuma ietvaros Sustinere eksperti īstenoja dubultā būtiskuma analīzi.

Vērtējot ietekmes būtiskumu, tika vērtēta Getliņi EKO pozitīvā un negatīvā ietekme, ko uzņēmuma pašu darbība un/vai aktivitātes vērtības ķēdē var radīt vai jau rada videi vai cilvēkiem. Katrs ilgtspējas temats vai tā apakštemats tika vērtēts skalā no 1 līdz 4, ņemot vērā šādus kritērijus:

- ietekmes smagums;
- ietekmes tvērums;
- ietekmes labojamība (netiek vērtēts pozitīvas ietekmes gadījumā);
- ietekmes varbūtība (ja var tikt negatīvi ietekmētas cilvēktiesības, smagums ir svarīgāks par iespējamību, tāpēc varbūtība netiek vērtēta).

Ietekmes būtiskuma novērtējums tika aprēķināts, saskaitot vērtējumus šajos četros aspektos. Gala vērtējums tika noteikts, balstoties uz piesardzības principu - izmantojot augstāko ietekmes vērtējumu (vērtības ķēdes vai pašu darbības ietekmei). Finanšiālais būtiskums ietver riskus un iespējas, kas var ietekmēt uzņēmuma vērtību, finanšu rādītājus, radīt papildu izmaksas vai ienākumus. Finanšu un ietekmes būtiskuma izvērtējumu veica 13 Getliņi EKO darbinieki speciāli organizētā darbseminārā. Rezultāti ņemti vērā, veidojot dubultā būtiskuma matricu un nosakot ilgtspējas tematu un apakštematu izvietojumu uz finanšiālās un būtiskuma ietekmes asīm dubultā būtiskuma matricas projektā. Getliņi EKO Ilgtspējas vadības grupa un valde noteica prioritārās tēmas, ar kurām uzņēmums apņemsies īpaši strādāt, izvirzot tajās uz rezultātu vērstus mērķus Ilgtspējas stratēģijā.

Vides ilgtspēja

1. Enerģētika	6. Klimata pārmaiņu mazināšana
2. Izejošie resursi	7. Mikroplastmasa
3. Ietekme uz ekosistēmu pakalpojumiem	8. Bioloģiskā daudzveidība
4. Ūdens piesārņojums	9. Atkritumi
5. Augsnes piesārņojums	10. Gaisa piesārņojums

Darbinieki un vietējā kopiena

1. Darba aizsardzība	4. Apmācības un prasmju pilnveide
2. Droša nodarbinātība	5. Adekvāts atalgojums
3. Sociālais dialogs	6. Vides izglītība

Labā pārvaldība

1. Korporatīvā kultūra
2. Trauksmes cēlēju aizsardzība

FINANŠU BŪTISKUMS	KRITISKA	<ul style="list-style-type: none"> + Atkritumi + Klimata pārmaiņu mazināšana Mikroplastmasa Bioloģiskā daudzveidība Korporatīvā kultūra 	<ul style="list-style-type: none"> + Ietekme uz ekosistēmu pakalpojumiem + 	<ul style="list-style-type: none"> + Enerģētika + 		
	NOZĪMĪGA	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa piesārņojums + Vides izglītība + Trauksmes cēlēju aizsardzība 	<ul style="list-style-type: none"> + Adekvāts atalgojums + 	<ul style="list-style-type: none"> Ūdens piesārņojums Augsnes piesārņojums + Droša nodarbinātība + + Sociālais dialogs + + Apmācības un prasmju pilnveide + 	<ul style="list-style-type: none"> + Izejošie resursi + Darba aizsardzība 	
	SVARĪGA	<ul style="list-style-type: none"> Darbinieku privātums 	<ul style="list-style-type: none"> Pielāgošanās klimata pārmaiņām Bīstamās vielas Pasākumi pret vardarbību un aizskaršanu darbavietā Darba nosacījumi vērtības ķēdē Lietotāju veselība un drošība Piekluve pakalpojumiem Korupcija 	<ul style="list-style-type: none"> Darba laiks, darba un privātās dzīves līdzsvars Ietekme uz vietējo kopienu Attiecību ar piegādātājiem pārvaldība 	<ul style="list-style-type: none"> + Iekļaujoša darba vide+ 	
	INFORMATĪVA		<ul style="list-style-type: none"> Dzīvo organismu un pārtikas resursu piesārņojums Ūdens patēriņš 	<ul style="list-style-type: none"> Politiskā iesaiste un lobēšana 		
	ZEMA	MĒRENA	VIDĒJA	AUGSTA	KRITISKA	
	IETEKMES BŪTISKUMS					

Vides ilgtspēja:

- SEG emisiju mazināšana
- Mikroplastmasas monitorings un izpēte par savākšanas iespējām
- Bioloģiskā daudzveidība un poligonā mītošās sugas

Energētika:

- Poligona gāzes attīrīšana biometāna ražošanai
- Atkritumu reģenerācijas ar enerģijas atguvi pašpatēriņam
- Alternatīvo energoresursu īpatsvara palielināšana

Darbinieku drošība un izaugsme:

- Darba aizsardzības procesu pilnveide
- Darbinieku prasmju pilnveide profesionalitātes uzturēšanai un konkurences paaugstināšanai
- Gaisa piesārņojuma ietekme uz darbinieku veselību

Vietējā kopiena/sabiedrība:

- Paradumu maiņa atkritumu daudzuma samazināšanai un šķirošanai
- Saiknes stiprināšana ar vietējo kopien

Laba pārvaldība:

- Alternatīvi peļņas avoti
- Izejošo resursu dažādošana
- Stratēģiskās izejvielas
- Pētniecības un attīstības stiprināšana

Vides ilgtspēja

Getliņi EKO pamatmērķis ir nodrošināt mūsdienīgu, drošu un efektīvu cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un apglabāšanu, kā arī elektroenerģijas ražošanu.

Uzņēmuma darbību regulē [Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai](#). Mūsu atbildība ir nodrošināt nepārtrauktu sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu un ietekmes uz apkārtējo vidi samazināšanu. Mūsu darbība notiek atbilstoši starptautisko Standartu ISO 9001 un ISO 14001 prasībām (Vides pārvaldības sistēma).

Vides aizsardzībā prioritārie pasākumi ir:

infiltrāta jeb netīro notekūdeņu, kas rodas atkritumu apglabāšanas šūnās, savākšana un attīrīšana; infiltrāta savākšana novērš gan virszemes ūdeņu, gan gruntsūdeņu piesārņojumu;

atkritumu gāzes savākšana siltumnīcas efekta mazināšanai;

smaku mazināšana.

Poligonā ieviestās tehnoloģijas un procesi, piemēram, atkritumu gāzes un notekūdeņu savākšana, mazina šīs saimnieciskās darbības negatīvo ietekmi uz klimata pārmaiņām. Poligona ietekme uz klimata pārmaiņām lielā mērā ir atkarīga arī no tā, cik efektīvi atkritumi tiek transportēti, šķiroti un pārstrādāti visos vērtības ķēdes posmos. Tādējādi Getliņi EKO sniegums ir atkarīgs arī no citu iesaistīto pušu snieguma, piemēram, atkritumu piegādātājiem, izejvielu piegādātājiem u. c.

SEG emisijas

Papildus A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas prasībām kopš 2022. gada veicam aprēķinus par uzņēmuma radītajām SEG emisijām. Uzņēmuma tiešās un netiešās emisijas apzinātas 1.–3. tvērumā saskaņā ar Greenhouse Gas Protocol vadlīnijām.

1.

Pirmo tvērumu veido emisijas, kas rodas no patērētās degvielas, kas tiek izmantota:

- atkritumu nogādāšanai no šķirošanas rūpnīcas uz atkritumu apglabāšanas šūnu;
- tehniskā komposta nogādāšanai no BNA tuneļiem uz atkritumu kalnu pārklāšanu;
- smagās tehnikas darbībai, piemēram, kompaktējot atkritumus apglabāšanas šūnā.

Pirmo tvērumu veido arī saražotā elektroenerģija un siltumenerģija, kas tiek izmantota pašpatēriņam, kā arī saražotā elektroenerģija pārdošanai. Pirmais tvērums veido vidēji 0,78% no visām Getliņi EKO SEG emisijām.

2.

Otro tvērumu veido iegādātā elektroenerģija un siltums uzņēmuma vajadzībām. Tā kā būtiski lielāko daļu siltuma un elektrības saražojam pašī savā energoblokā, iepirktā enerģija veido nelielu apjomu – 10%.

3.

Trešā tvēruma emisijas rada dažādas piegāžu ķēdes, kapitālieguldījumu preces un ārpakalpojumi, kā arī apglabātie atkritumi pēc mehāniskās nošķirošanas. Trešā tvēruma emisijas veido 99% no visām Getliņi EKO emisijām. Trešā tvēruma vislielākais emisiju radītājs ir apglabāto atkritumu daudzums deponēšanas šūnās. Ik gadu tas veido 97-98% no visām trešā tvēruma emisijām. Atkritumu piegāde uz poligonu no 11 dažādām pašvaldībām veido vien vidēji 0,78% no trešā tvēruma emisijām.

	tCO2e 2022	% no kopējām SEG	tCO2e 2023	% no kopējām SEG
1. tvērums	944	0,81	829	0,75
2. tvērums	0	0,00	0	0,00
3. tvērums	115 919	99,19	110 043	99,25
Kopā	116 863	100	110 871	100,00

Analizējot apglabāto atkritumu morfoloģiju, secinām, ka vislielākās emisijas rada trīs atkritumu grupas:

Papīra un papīru saturoši atkritumi ap 70% emisiju

70%

Tekstila atkritumi ap 12% emisiju

12%

Bioloģiskie atkritumi ap 5% emisiju

5%

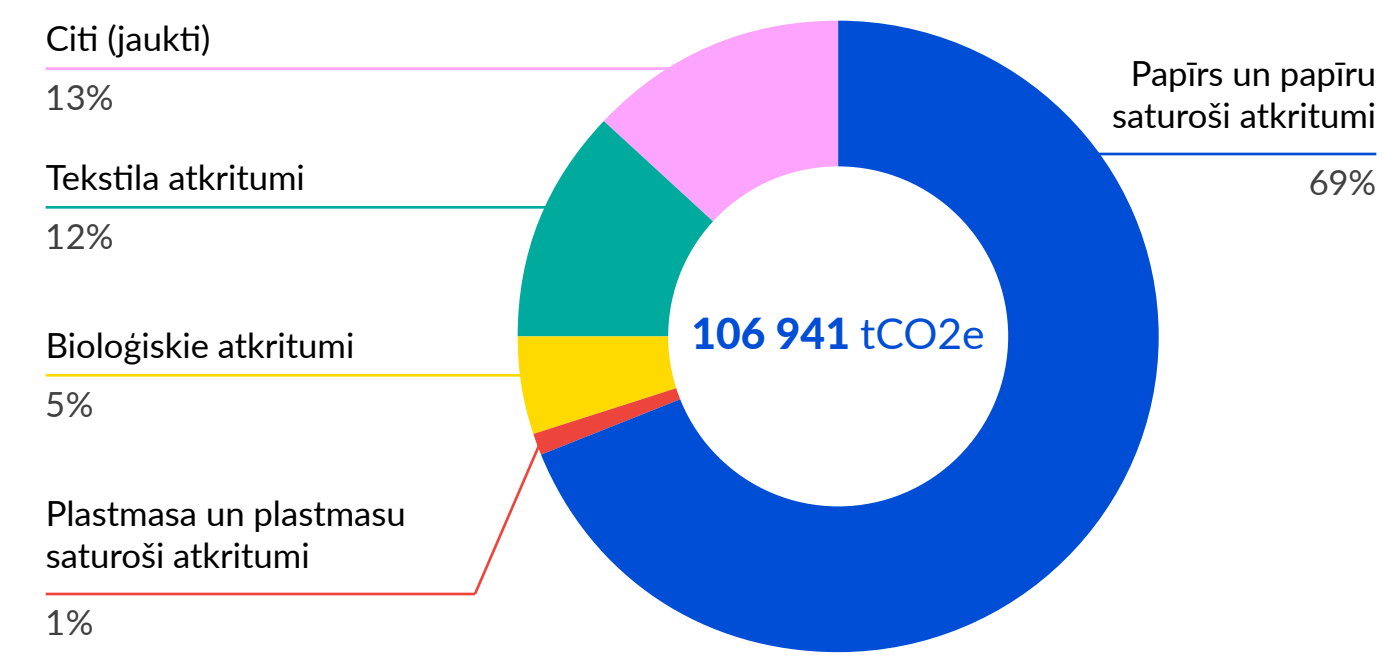
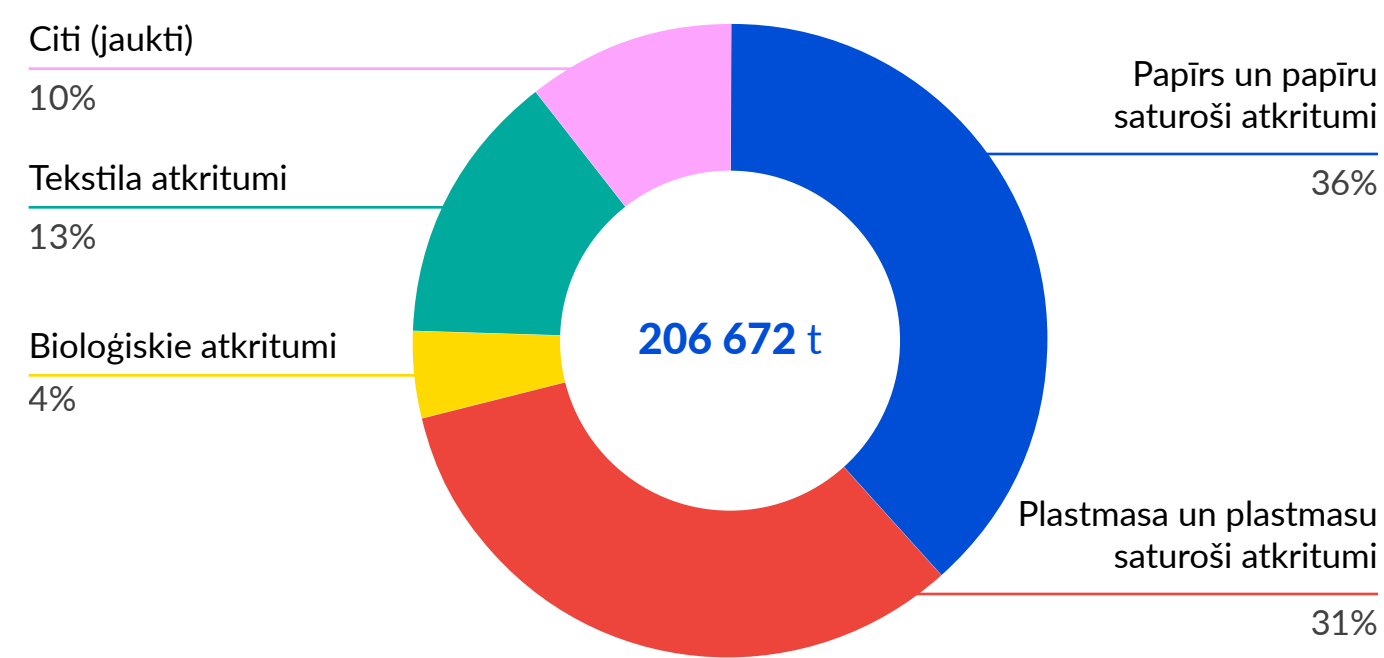
Kaut arī apglabātais plastmasas atkritumu apjoms veido ap 30%, plastmasas radītais SEG emisiju apjoms veido vien 1% no visām SEG emisijām, ko veido apglabātie atkritumi.

Jo vairāk nesašķirotu atkritumu, jo lielāks atkritumu apjoms jāapglabā un vairāk SEG emisiju izdalās no poligonā apglabājamiem atkritumiem. Atkritumu šķirošana jau māsaimniecībās ievērojami samazinātu SEG emisiju apjomu, kā arī samazinātu poligonā noglabājamo atkritumu daudzumu. Tāpēc Getliņi EKO darbības vides izglītības jomā ir ārkārtīgi svarīgas, lai mainītu sabiedrības paradumus un veicinātu atkritumu šķirošanu, tādējādi samazinātu sadzīves atkritumu daudzumu.

	2022	2023
SEG emisijas no apglabājamiem atkritumiem, tCO ₂ e	114 tūkst.	106 tūkst.

SEG emisiju apjoma samazinājums 2023. gadā saistīts ar apglabātā atkritumu apjoma samazināšanos

Netiešās emisijas no apglabāto atkritumu apjoma 2023. gadā

Bioloģiskā daudzveidība un poligonā mītošās sugas

Kopumā poligonam un tā vērtības ķēdei ir būtiska ietekme uz bioloģisko daudzveidību. Piemēram, ja tiek mainīts zemes izmantošanas mērķis, tas var mainīt, piemēram, atmežotajās teritorijās dzīvojošās sugas un augus. Poligoniem var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz konkrētām putnu sugām. Piemēram, barības pieejamība var vairot kādu sugu, taču arī šī paša iemesla dēļ kāda suga var pārņemt teritoriju, "izstumjot" kādu citu. Poligona piegādes ķēdes, piemēram, atkritumu transportēšana, var ietekmēt invazīvo sugu izplatību, tādējādi izraisot izmaiņas ekosistēmā.

Tai pat laikā jāapzinās, ka atkritumu apsaimniekošana veicina ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu un kopumā daba un rekreācijas vietas tiek pasargātas no piesārņojuma un kopumā uzlabo sabiedrības labklājību.

Lai arī saskaņā ar normatīvo regulējumu katras jaunas atkritumu apglabāšanas šūnas (vai cita infrastruktūras objekta) izbūves ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, būtu papildus nepieciešami pētījumi gan par poligona paša, gan tajā mītošo putnu sugu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, gan par invazīvo sugu izplatīšanos poligona vērtību ķēdes ietekmē.

Mikroplastmasa

Poligoni ir vieni no mikroplastmasas (MP) rašanās vietām – apglabājot plastmasas atkritumus, tiem sadaloties, MP var nokļūt gan notekūdeņos jeb infiltrātā, gan ar nokrišņiem nonākt virszemes ūdeņos, ar vēju aizpūsta plašākā teritorijā, kā arī MP "patērē" poligonā mītošās putnu un citas sugas. Getliņi EKO jārūpējas par MP daļiņu nenonākšanu vidē.

2020. gadā Getliņi EKO sadarbībā ar Latvijas Universitāti veica pētījumu "Pētījumi par mikroplastmasas veidošanos un lokalizāciju infiltrātā cieta atkritumu apsaimniekošanas procesā". Pētījumā tika secināts, ka "MP ģenerēšana, uzkrāšanās un izplūde atkritumu glabātavās ir ilgstošs process. Pētījuma rezultāti sniedz provizoriskus pierādījumus un apstiprina, ka poligons nav plastmasas galēja apglabāšanas vieta, bet gan potenciāls MP avots. Kvantitatīvo mērījumu veikšanai nepieciešami turpmāki pētījumi".

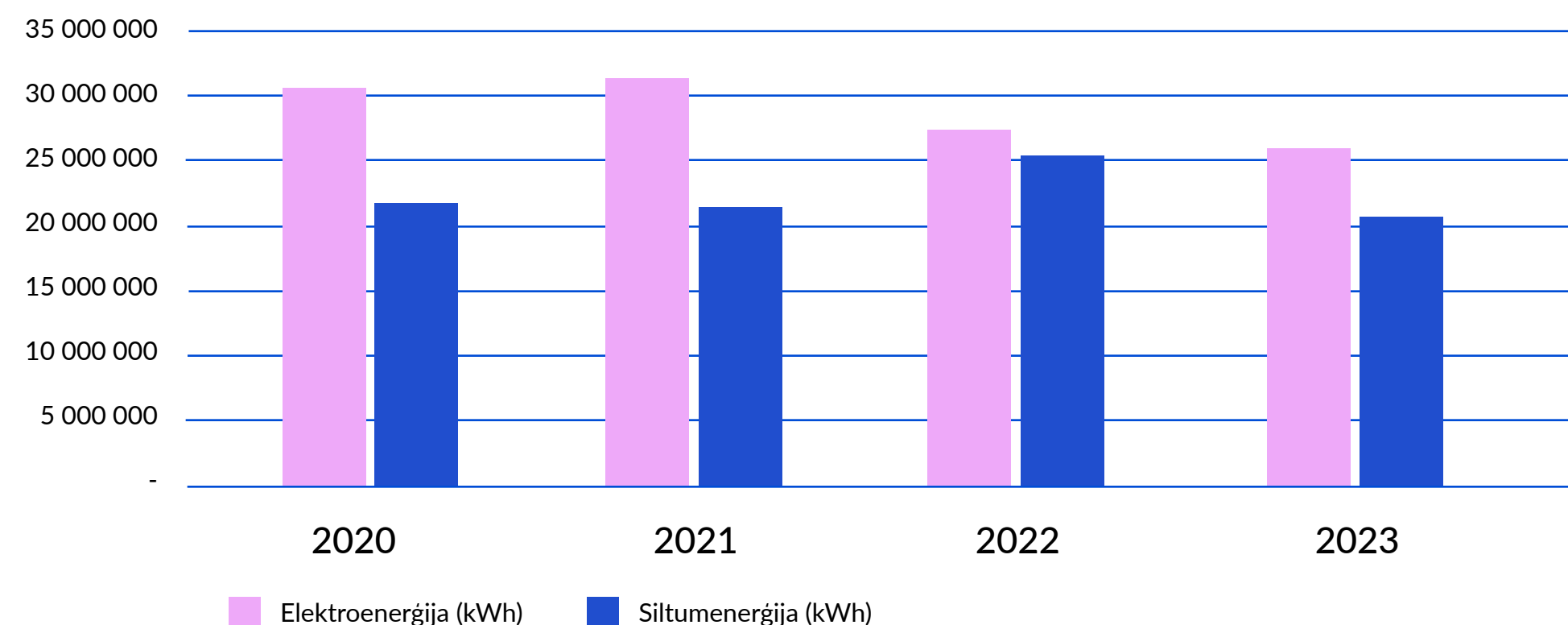
Šobrīd nav ne normatīvā regulējuma, ne pieejamu tehnoloģiju infiltrāta attīrīšanai no MP. Taču visticamāk MP kopā ar attīrīto infiltrātu nonāk Rīgas ūdens attīrīšanas iekārtās, kur pēc galīgas attīrīšanas ūdens tiek atgriezts dabā, visticamāk, kopā ar MP daļiņām.

MP piesārņojuma novēršana prasīs papildu finanšu izmaksas, tāpēc nepieciešams veikt pētījumus par MP apjomu infiltrātā, lai sagatavotos potenciālām normatīvajām prasībām vides aizsardzībai no MP. Tāpat būtu jāpēta jaunākās pieejamās tehnoloģijas MP savākšanai un to lietošanai poligona apstākļos.

Enerģētika

BIO atkritumiem sadaloties, noārdās organiskās vielas, kas dabiskā veidā rada tā saucamo atkritumu gāzi. Tā ir obligāti jāsavāc visos poligonos, lai mazinātu poligona ietekmi uz klimata pārmaiņām. Poligona gāzes sastāvā ir metāns – viena no piecām gāzēm, kas iekļaujas CO₂ emisijās. Tā kā Getliņi EKO ir lielākais poligons Latvijā un apsaimnieko gandrīz pusi no visiem Latvijas atkritumiem, šeit gāzes apjoms ir ievērojami lielāks nekā, kā citos poligonos. Atkritumu gāze kā resurss poligonā tiek izmantots jau vairāk kā 20 gadus. Savācot atkritumu gāzi, attīrot un novadot uz energobloku, tiek iegūta elektrība un siltums. Tādējādi Getliņi EKO ir ne vien atkritumu apsaimniekotājs, bet arī elektroenerģijas ražotājs. Pārpalikumu no pašpatēriņa tirgojam kopējā Latvijas elektrotīklā.

No poligona gāzes saražotā enerģija laikposmā no 2020. līdz 2023. gadam

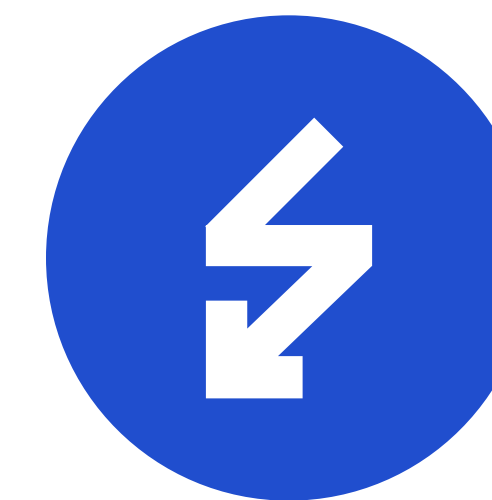

Šobrīd Getliņi EKO atrodas lielu pārmaiņu priekšā. Energobloks savu laiku ir nokalpojis, un jāmeklē risinājumi, kā turpmāk apsaimniekot poligona gāzi.

Enerģētikas jomā Getliņi EKO šobrīd veic vairākas izpētes:

Poligona gāzes attīrīšanas iespējas līdz biometāna līmenim un tā iekļaušana kopējā gāzes tīklā

Atkritumu reģenerācija enerģijas ieguvei pašpatēriņam

Ja pētījumā noskaidrosies, ka biometāna ieguve ir iespējama un efektīva, jautājums būs par siltumnīcas nākotni, jo netiks iegūts siltums no metāna gāzes dedzināšanas procesa. Tādējādi būs nepieciešams siltuma avots, lai turpinātu audzēt dārzeņus tieši ziemas laikā. Lai dārzeņu audzēšana turpinātu būt Getliņi EKO darbības procesos, pētām, vai ir iespējama atkritumu reģenerācija enerģijas ieguvei jeb vai ir jēgpilna citas koģenerācijas stacijas (katlumājas) izbūve poligona teritorijā. 2023. gadā uzsākām darbu arī pie saules paneļu parka izbūves projektēšanas vecā kalna teritorijā, tādējādi dažādojot alternatīvo energoresursu ieguves avotus. Parka izbūve sāksies 2024. gadā. Plānots, ka parks nodrošinās 5% no siltumnīcai nepieciešamās elektroenerģijas jaudas.

18.

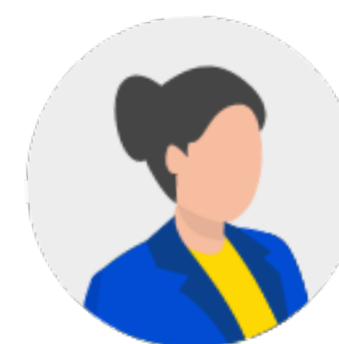
Darbinieki un vietējā kopiena

Getliņi EKO galvenā vērtība ir motivēti, lojāli un apmierināti darbinieki, kuri ikdienā nodrošina uzņēmuma darbības procesus, kas ir būtisks priekšnoteikums uzņēmuma ilgtspējīgai attīstībai. Personāla vadības mērķis ir veicināt pozitīvu darbinieku pieredzi, tādējādi piesaistot, attīstot un noturot kompetentus un lojālus darbiniekus.

Galvenie personāla vadības principi Getliņi EKO:

- augsti ētikas standarti, kas nozīmē, ka netiek pieļauta nekāda veida diskriminējoša rīcība vai cilvēktiesību pārkāpumi;
- droša darba vide, vienlīdzīga attieksme un nodarbinātības noteikumi;
- sociālais dialogs ar darbiniekiem;
- nepārtraukta kompetenču attīstība, dalīšanās ar zināšanām;
- iesaiste un atbildība par darba izpildi;
- atbalsts dažādībai, jaunām zināšanām un inovācijām;
- godīgums un savstarpējā cieņa darba devēja un darbinieku attiecībās.

~135 darbinieki

37%
sievietes

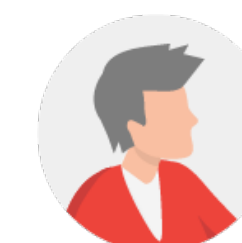
63%
vīrieši

46 gadi
vidējais vecums

23 gadi
jaunākais darbinieks

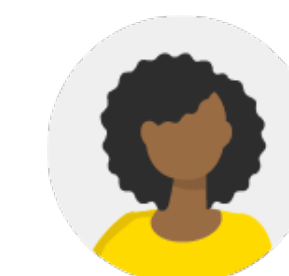

80 gadi
vecākais darbinieks

- > 21% pamatizglītība vai vispārējā vidējā izglītība
- > 35% profesionālā vidējā izglītība vai arodizglītība
- > 44% augstākā izglītība, tai skaitā 1 darbiniekam ir doktora grāds

3 046 EUR

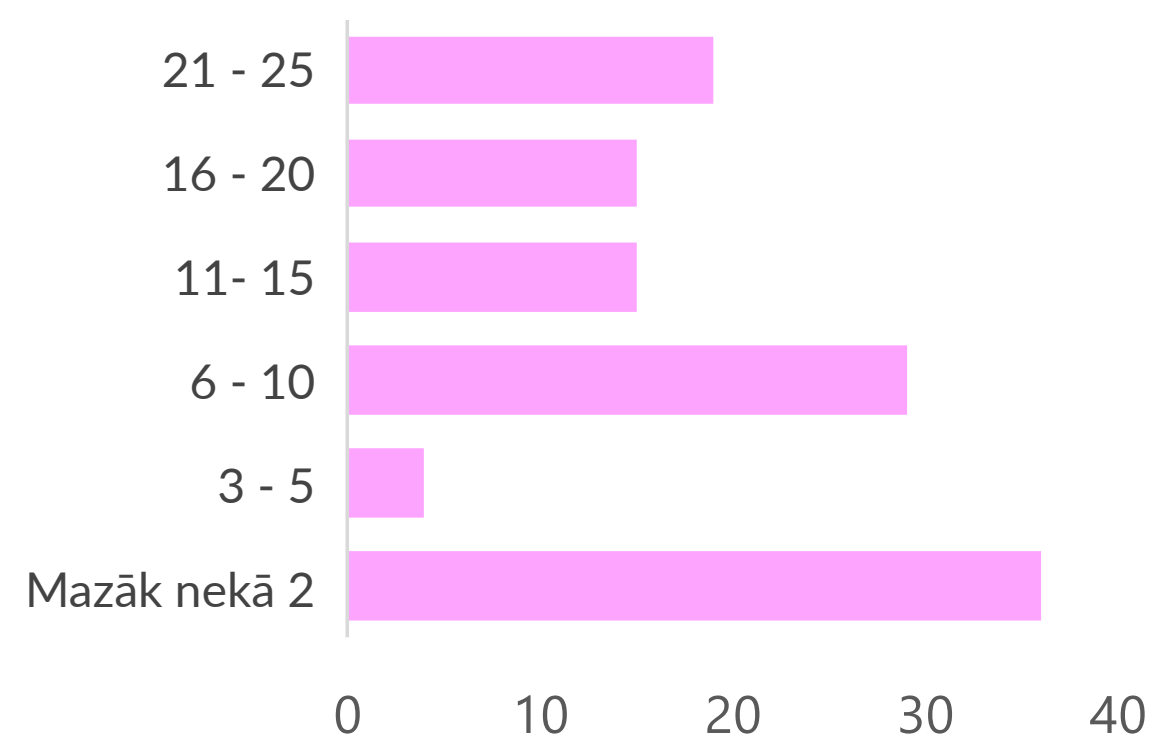
vidējās personāla izmaksas uz 1 darbinieku mēnesī (2022. gadā)

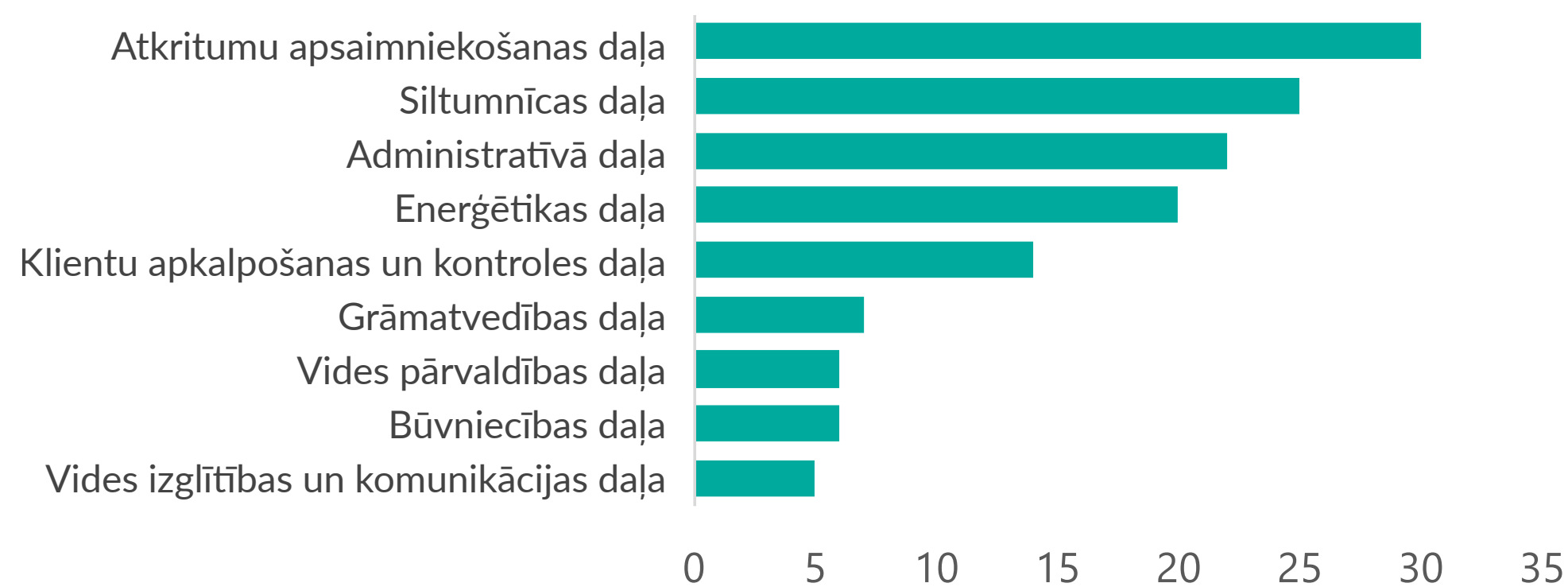
10 gadi
vidējais darbinieku stāžs

Nodarbināto skaits 2023. gadā – 137 darbinieki.
Vairums darba līgumu tiek slēgti uz pilnu darba slodzi un nenoteiktu laiku.
Nepilna darba slodze 2023. gadā bija diviem darbiniekiem.

Darbinieku sadalījums pēc nodarbinātības ilguma, gadi

Darbinieku sadalījums pēc struktūrvienībām – daļas

Getliņi EKO ir noslēgusi darba koplīgumu ar Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un Transporta darbinieku arodbiedrību LAKRS. Darba koplīgums nodrošina darbinieku ekonomisko un sociālo interešu aizsardzību papildus tiesību aktos noteiktajam. Darba koplīgums attiecas uz visiem uzņēmuma darbiniekiem.

Koplīgums paredz papildus šādus ieguvumus:

- par katru darbinieku tiek veiktas iemaksas trešajā pensiju līmenī SEB atklātajā pensiju fondā;
- darba devējs reizi gadā izmaksā darbiniekam pabalstu darbinieka izdevumu kompensēšanai par bērna vecumā līdz 17 (septiņpadsmit) gadiem dalību nometnē;
- papildus divas brīvdienas veselības veicināšanai u. c. mērķiem.

Darba drošība

Darba drošība Getliņi EKO atbilst normatīvo aktu prasībām, un tiek nodrošināta iekšēja darba drošības sistēmas kontrole. Darbinieki regulāri tiek iepazīstināti ar darba aizsardzības prasībām un attiecīgo amatu darba vides riskiem. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām tiek nodrošinātas ievadapmācības, sākotnējās instruktāžas darba vietā, atkārtotās, neplānotās instruktāžas, kā arī mērķa un specifiskas tematiskās apmācības. Atbilstoši amatam, darba vides risku novērtējumam un normatīvo aktu prasībām darbinieki tiek nosūtīti uz obligātajām veselības pārbaudēm. Darbiniekiem tiek izsniegti individuālie aizsarglīdzekļi un tiek kontrolēts aprīkojuma, iekārtu un darbarīku tehniskais stāvoklis, savlaicīgi veicot to apkopi vai nomaiņu. Ik gadu Getliņi EKO tiek novērtēti darba vides riski, kā arī izstrādāts Darba aizsardzības pasākumu plāns, nosakot konkrētas darbības, kas veicamas attiecīgajā gadā. Organizējam regulāras darba vides uzraudzības pārbaudes, kuru laikā notiek pārrunas ar nodarbinātajiem, lai pēc iespējas ātrāk identificētu riska faktoros, kā arī veicinātu sadarbību un darbinieku iesaisti darba drošības sistēmas nodrošināšanā. 2022. gadā Getliņi EKO pievienojās sociālajai iniciatīvai "Misija nulle", kuras mērķis ir būtiski mazināt nelaimes gadījumu skaitu darba vietās, tiecoties uz "0", un preventīvi ieviest pasākumus darbinieku veselības aizsardzībai un saglabāšanai.

2024. gadā ir plānots ieviest elektronisko darba drošības sistēmu, kas pilnveidos un atvieglos veidu, kā tiešajiem vadītājiem pārraudzīt savas komandas:

- obligātās veselības pārbaudes termiņus;
- izsniegtos individuālās aizsardzības līdzekļus un to derīguma termiņus;
- nepieciešamo apmācību darba drošībā un speciālo prasmju uzturēšanā.

Elektroniskai darba drošības sistēmai ne vien palīdzēs tiešajiem vadītājiem, bet tā veicinās apertīguma un ilgtspējas aspektu ieviešanu arī darba drošības jomā.

Iekļaujoša darba vide

Getliņi EKO veido un regulāri pilnveido iekļaujošu darba vidi, kurā tiek atzīta un novērtēta dažādība un daudzveidība, un sagaida no darbiniekiem iesaisti iekšējās kultūras veicināšanā. Getliņi EKO ir svarīgs katra darbinieka viedoklis, tāpēc ne retāk kā vienu reizi gadā tiek organizētas darbinieku aptaujas, lai izzinātu darbinieku apmierinātības līmeni un veiktu uzlabojumus darba procesu organizācijā.

Taisnīgs atalgojums

Getliņi EKO regulāri piedalās vispārējā Latvijas atalgojuma pētījumā, lai sekotu un izvērtētu izmaiņas darba tirgū, un, lemjot par atalgojuma izmaiņām darbiniekiem, fokusējas uz datus balstītiem lēmumiem, ņemot vērā aktuālo tirgus situāciju.

Darbinieku attīstība

Getliņi EKO atbalsta un veicina Darbinieku profesionālo izaugsmi, profesionālo zināšanu apguvi, lai nodrošinātu augsti kvalificētu personālu, kas interesējas par nozares tendencēm un kvalifikācijas celšanu. Darbinieki plaši izmanto apmācību iespējas apmeklējot dažādas apmācības, seminārus un konferences kā Latvijā, tā ārvalstīs. Jauno darbinieku ievadīšanai darbā piesaistām kolēģus, kuriem uzņēmumā ir uzkrātas zināšanas un pieredze, lai dalītos labākajā praksē.

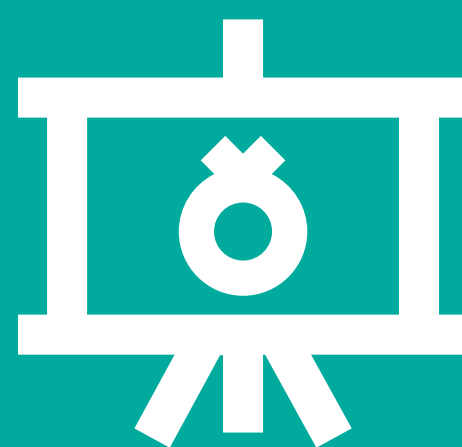

Getliņi EKO mērķis personāla labbūtības un izaugsmes veicināšanā līdz 2028. gadam ir:

- ieviest elektronisko darba drošības sistēmu;
 - mērķtiecīgi uzlabot darba vidi un darbinieku apmierinātību, darbinieku apmierinātības rādītāju – eNPS – saglabājot >35;
 - prasmju pilnveide darbinieku paaugstināšanai un kvalitātes uzturēšanai.
- Līdz 2025. gada beigām veikt pētījumu par gaisa piesārņojuma ietekmi uz darbinieku veselību.

Sadarbība ar vietējo kopien

Sabiedrības izglītošanas aktivitātes par atkritumu samazināšanu, atkritumu šķirošanu, atkritumu pārstrādi un vides jautājumiem ir daļa no uzņēmuma darbības stratēģijas. Saskaņā ar Getliņi EKO tarifa sadaļu "Izmaksas sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā", kas izvērtēts un apstiprināts Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (SPRK) 2021. gada nogalē un Vides izglītības un komunikācijas stratēģijā noteikto 2022.–2024. gadam kapitālsabiedrība īsteno sabiedrības izglītošanas aktivitātes.

Sabiedrības izglītošana aktivitātes ir nozīmīgas vairāku iemeslu dēļ:

- valsts un Eiropas Savienības mērķu sasniegšana: līdz 2035. gadam poligonos apglabājama atkritumu apjoms no radītā nedrīkst pārsniegt 10%, tāpēc paradumu maiņa sabiedrībā ir nepieciešama, veicot regulāru un sistemātisku izglītošanu;
- informācijas nodrošināšana: izglītošanas aktivitātes un kampaņas sniedz sabiedrībai mērķētu, korektu un pārbaudītu informāciju paradumu maiņas īstenošanai ikdienas sadzīvē;
- apziņas celšana: izglītošanas aktivitātes un kampaņas palīdz palielināt sabiedrības apziņu par atkritumu apsaimniekošanas problēmām un izaicinājumiem, piemēram, atkritumu poligona aizpildījumu, vēsturiski vecā kalna piesārņojumu u. c. Apziņas celšana ir viens no soļiem, lai kopīgi iesaistītos, meklētu risinājumus un veicinātu paradumu maiņu;
- atbildības veicināšana: izglītošanas aktivitātes un kampaņas veicina sabiedrības atbildību pret vidi. Jo sabiedrība vairāk saprot, kā viņu ikdienas izvēles un rīcības ietekmē vidi, jo vairāk sabiedrība ir motivēta rīkoties.

Vides izglītības centra stratēģija nosaka šādus prioritāros virzienus, ar mērķi mainīt sabiedrības paradumus:

Aktivitāte	Mērķis
Izglītojošas ekskursijas Getliņu poligonā, jo īpaši veicinot pieaugušo apmeklētāju skaita palielināšanu; izglītojošas nodarbības kultūras centra "Ulbrokas Pērle" Zaļajā klasē	Ik gadu ~8 tūkstoši ekskursantu un izglītojošo nodarbību dalībnieku; 5% pieaugums pieaugušo auditorijā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu
Sabiedrības izglītošanas kampaņas	Divas kampaņas gadā
Aktīva dalība semināros, konferencēs, festivālos, piedalīšanās mediju intervijās un diskusijās	Dalība nozares (LASUA) ikgadējā konferencē u. c. pasākumos
Sabiedrības izglītošana uzņēmuma sociālajos tīklos	10 000 sekotāju FB, 3 000 sekotāju Instagram u. c.

Sasniegtie mērķi tiek analizēti gan statistikas datos, gan reizi divos gados tiek veikta socioloģiskā aptauja sabiedrības viedokļa un zināšanu noskaidrošanai par uzņēmumu.

Vispārēja attīstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence

Uzņēmums izstrādā iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksu, kas uzņēmuma vadībai un darbiniekiem kalpo kā uzvedības standarts. Getliņi EKO pamatprincipi ir definēti SIA "Getliņi EKO" [Ētikas kodeksā](#), ko 18.08.2022. apstiprinājusi padome. Getliņi EKO valdes izstrādātajā un padomes apstiprinātajā SIA "Getliņi EKO" Ētikas kodeksā ir noteikti:

- ētikas pamatprincipi un profesionālā etiķete, kas saistoši visiem uzņēmuma darbiniekiem, valdes un padomes locekļiem;
- darbinieku un institūciju locekļu pienākumi un tiesības;
- ētikas pamatprincipu un normu pārkāpumu izvērtēšanas kārtība.

Lai uzraudzītu un nodrošinātu SIA "Getliņi EKO" Ētikas kodeksā noteikto pamatprincipu ievērošanu un izskatītu sūdzības par iespējamiem SIA "Getliņi EKO" Ētikas kodeksa pārkāpumiem, izveidota Ētikas komisija, kas darbojas saskaņā ar SIA "Getliņi EKO" Ētikas komisijas nolikumu. Valde nodrošina iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksa ievērošanu uzņēmuma ikdienas darbībā un reagē, ja tiek konstatēts Ētikas kodeksa pārkāpums.

Augstāk norādītie dokumenti ir publicēti uzņēmuma tīmekļa vietnē, kā arī ir viegli pieejami visiem Sabiedrības darbiniekiem. Padome ir apstiprinājusi SIA "Getliņi EKO" Trauksmes celšanas politiku un Sabiedrības tīmekļa vietnē ir publicēta informācija trauksmes cēlējiem. Trauksmes cēlēja pseidonimizētu ziņojumu pēc būtības izskata Ētikas komisija vai *ad hoc* izveidota komisija. Darbiniekiem tiek organizētas apmācības korupcijas novēršanas un trauksmes celšanas jautājumos.

Padomes apstiprinātajā SIA "Getliņi EKO" Ētikas kodeksā, kā arī SIA "Getliņi EKO" [Interesešu konflikta un korupcijas riska novēršanas politikā](#) ir definēti interesešu konflikta veidi un pasākumi interesešu konflikta situāciju novēršanai. Iekšējās kontroles sistēmas mērķis ir nodrošināt efektīvu interesešu konflikta un korupcijas riska novēršanas sistēmas darbību, noteikt preventīvos pasākumus un rīcību korupcijas un interesešu konflikta risku novēršanā.

Padomes vai valdes locekļi nepiedalās lēmumu pieņemšanā jautājumos, kuros SIA "Getliņi EKO" intereses nonāk pretrunā ar padomes, valdes locekļu vai ar tiem saistīto personu interesēm.

Valdes un padomes locekļiem ir pienākums nekavējoties paziņot attiecīgi padomei vai kapitāla daļu turētāja pārstāvim, ja viņam lēmuma pieņemšanā ir interesešu konflikta risks, un atteikties no lēmuma pieņemšanas vai dalības lēmuma pieņemšanā. Padomes locekļiem jāpilda savi pienākumi saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma, Komerclikuma un citos saistošajos ārējos normatīvajos aktos noteikto. Valdes un padomes locekļi ir valsts amatpersonas un ik gadu Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz valsts amatpersonas deklarāciju.

Personas, uz kurām attiecas interesešu konflikta novēršanas pienākums, regulāri piedalās apmācībās par rīcību interesešu konflikta situācijās. Valdes un padomes locekļi regulāri piedalās mācībās interesešu konflikta un korupcijas novēršanas jomā, kā arī apmācībās par valsts amatpersonu atbildību un amatu savienošānu. 2023. gadā valde un padome piedalījās SIA "Getliņi EKO" organizētajās apmācībās par tēmām: Korupcijas cēloņi – sekas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas tiesiskie aspekti. Interesešu konflikti, to novēršana, tiesu prakse un praktiskie aspekti. Trauksmes celšanas likums, trauksmes celšanas vadlīnijas un praktiskie aspekti. Apmācību ietvaros tika atsvaidzinātas zināšanas attiecīgajos jautājumos, nodrošinot t. sk. diskusiju arī ar citām Getliņi EKO amatpersonām, kā arī apmācību beigās tika sekmīgi nokārtots zināšanu pārbaudes tests un saņemti apliecinājumi par apgūto mācību vielu..

Piegādātāju pārvaldība

Getliņi EKO nodrošina godīgu un vienlīdzīgu attieksmi saskarsmē ar iesaistītajām pusēm (īpašniekiem, darbiniekiem, klientiem, piegādātājiem, valsts un pašvaldības iestādēm, nevalstiskām organizācijām, vietējo sabiedrību), nepieļaujot interešu konflikta situācijas, krāpšanu un korupciju. Sadarbības partneriem saskaņā ar Korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politiku ir izvirzītas gan ētikas un reputācijas prasības, gan atbildīga attieksme pret vidi, darbiniekiem un sabiedrību; uzņēmums nav iesaistīts koruptīvās darbībās, tam nav nodokļu parādu, maksātnespējas un tml. 2024. gadā nepieciešams izstrādāt Piegādātāju rīcības kodeksu, kas paplašināti noteiktu sadarbības ietvaru visiem vērtības ķēdes sadarbības partneriem. Getliņi EKO jāizstrādā arī iekšējās kārtības noteikumi, kā ieviest Piegādātāju kodeksu.

Pētniecība un attīstība

2023. gadā izstrādājot Getliņi EKO Ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2024.–2035. gadam projektu, kā arī dubultā būtiskuma noteikšanas procesā, secinājām, ka nozīmīga uzmanība jāpievērš pētniecības un attīstības jomas stiprināšanai uzņēmumā. Analizējot riskus, iespējas un finanšu ietekmi, izvirzījām šādas prioritārās pētniecības jomas:

Stratēģiskās izejvielas procesu nodrošināšanai

Karš Ukrainā un tam sekojošās ES sankcijas un ierobežojumi sadarbībai ar Krievijas uzņēmumiem ietekmēja stratēģisko izejvielu nodrošināšanu poligona vajadzībām. Piemēram, neiespējama kļuva metanola iegāde no Krievijas un steidzami nācās atrast citus sadarbības partnerus. Mainījās gan piegādes ķēde, gan cena, gan piegāžu termiņi. Metanols ir svarīgākā izejviela infiltrāta attīrīšanā. Nepieciešams veikt pētījumu par metanola aizstāšanu, iespējams, dībinot industriālo simbiozi starp uzņēmumiem. Industriālā simbioze veicinātu apritīguma ieviešanu uzņēmuma procesos.

Alternatīvi peļņas avoti un izejošo resursu dažādošana

Šobrīd poligona galvenais ienākumu avots ir atkritumu apglabāšana. Taču, arvien samazinoties apglabāto atkritumu daudzumam, aktuāls kļūst jautājums par poligona finansiālu uzturēšanu. Nepieciešams izstrādāt scenārijus alternatīviem peļņas avotiem, piemēram, veikt pētījumu par biogāzes attīrīšanu līdz biometāna stadijai un novadīšanai kopējā Latvijas gāzes tīklā. Nepieciešams pētīt iespējas dažādot izejošos resursus, piemēram, iegūt slāpekli no infiltrāta un perkolāta.

ES taksonomija

Lai veicinātu ES Zaļā kursa mērķu izpildi un sekmētu ilgtspējīgus ieguldījumus, Eiropas Komisija 2020. gadā izdeva Regulu (ES) 2020/852, kas ir saimnieciskās darbības veidu klasifikācijas sistēma un nosaka, kādi saimnieciskās darbības veidi ir klasificējami kā vides ziņā ilgtspējīgi.

Regulā ir izvirzīti seši sasniedzamie mērķi:

Taksonomijai piederīgās un atbilstīgās darbības noteiktas, balstoties uz Deleģētajām regulām (ES) 2021/2139 un (ES) 2023/2486. Lai konstatētu, vai kāda Getliņi EKO saimnieciskā darbība ir uzskatāma par vides ziņā ilgtspējīgu, tika vērtēts, vai:

- tā būtiski sekmē vienu vai vairākus no Taksonomijas regulā izklāstītajiem vides mērķiem;
- tā nerada būtisku kaitējumu nevienam no izklāstītajiem vides mērķiem;
- saimnieciskā darbība tiek veikta, ievērojot minimālos sociālos aizsargpasākumus.

Taksonomijai piederīgās darbības		Rādītājs
4.9.	Elektroenerģijas pārvade un sadale	No biogāzes saražotās elektroenerģijas pārpalikums tiek nodots elektroenerģijas vienotā tīklā.
5.7.	Bioatkritumu anaerobā noārdīšana	BIO atkritumu pārstrādes kompleksa ekspluatācija. No dalīti vāktiem BIO atkritumiem tiek iegūta biogāze anaerobās noārdīšanās procesā.
5.8.	Bioatkritumu kompostēšana	BIO atkritumu pārstrādes kompleksa ekspluatācija. No dalīti vāktiem BIO atkritumiem tiek iegūta biogāze anaerobās noārdīšanās procesā.
5.9.	Materiālu atgūšana no nebīstamiem atkritumiem	Būvgružu pārstrādes laukuma ekspluatācija, kurā no dalīti savāktiem nebīstamiem atkritumiem tiek ražota būvizstrādājumi.
5.10.	Poligonu gāzes uztveršana un izmantošana	Poligona gāzes uztveršana caur ierīkotu infrastruktūru vecajā kalna daļā, noslēgtajā deponēšanas šūnā un bioreaktorā.

Getliņi EKO galvenie saimnieciskās darbības veidi, kas nav piederīgi taksonomija: dārzenų audzēšana (NACE kods 01.13) un citu viengadīgo kultūru audzēšana (NACE kods 01.19).

Turpmākajos periodos Getliņi EKO turpinās uzņēmuma darbības veidu izvērtēšanu atbilstoši Taksonomijas regulai.

getlini eko